

Suvestinė redakcija nuo 2018-01-01 iki 2018-12-31

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2000, Nr. [41-1162](#), i. k. 1001010ISTAI-1649

Nauja redakcija nuo 2018-01-01:

Nr. [XIII-938](#), 2017-12-19, paskelbta TAR 2017-12-29, i. k. 2017-21647

LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲ TYRIMŲ TARNYBOS ĮSTATYMAS

2000 m. gegužės 2 d. Nr. VIII-1649
Vilnius

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir tikslai

Šis įstatymas nustato Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos (toliau – Specialiųjų tyrimų tarnyba arba Tarnyba) statusą, pagrindinius veiklos principus ir teisinius pagrindus, uždavinius ir funkcijas, jos organizavimo, finansavimo tvarką ir veiklos kontrolės būdus, Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnų statusą, teises ir pareigas, tarnybos eigą, skatinimo ir tarnybinės atsakomybės sąlygas, socialines garantijas, darbo užmokestį ir kitus jų statuso bei tarnybos ypatumus.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Asmuo** – bet kuris fizinis, juridinis arba turintis kitokį, jo steigimo valstybės teisės nustatytą, teisinį statusą asmuo.

2. **Korupcija** – valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens tiesioginis ar netiesioginis siekimas, reikalavimas arba priėmimas turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) sau ar kitam asmeniui už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal einamas pareigas, taip pat valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens veiksmai arba neveikimas siekiant, reikalaujant turtinės ar kitokios asmeninės naudos sau arba kitam asmeniui ar šią naudą priimant, taip pat tiesioginis ar netiesioginis siūlymas ar suteikimas valstybės tarnautojui, jam prilygintam asmeniui turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens einamas pareigas, taip pat tarpininkavimas darant šioje dalyje nurodytas veikas.

3. **Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos** – kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje

arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties ir komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

4. **Pareigūno vardo pažeminimas** – kaltas pareigūno veikimas ar neveikimas, susijęs ar nesusijęs su tarnybinių pareigų atlikimu, tačiau akivaizdžiai žeminantis Specialiųjų tyrimų tarnybos autoritetą, griauantis pasitikėjimą ja arba ją kompromituojantis.

5. **Prievarta** – Specialiųjų tyrimų tarnybos veiklos metodas, taikomas atskleidžiant, tiriant ir užkardant nusikalstamas veikas ir administracinius nusižengimus, kai nevykdomi pareigūno teisėti reikalavimai ar nurodymai arba siekiama išvengti pavojaus. Prievarta gali būti psichinė ir fizinė.

6. **Specialiųjų tyrimų tarnyba** – Lietuvos Respublikos Prezidentui ir Lietuvos Respublikos Seimui atskaitinga pagrindinė Lietuvos Respublikos antikorupcinė teisėsaugos institucija.

7. **Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnas** (toliau – pareigūnas) – valstybės pareigūnas, šio įstatymo nustatyta tvarka paskirtas į pareigas Specialiųjų tyrimų tarnyboje.

8. **Tarnybinis nusižengimas** – šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytos tarnybos tvarkos pažeidimas ar pareigūno pareigų neatlikimas arba netinkamas atlikimas dėl pareigūno kaltės.

9. Šiame straipsnyje vartojama „valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens“ sąvoka atitinka Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse įtvirtintą šios sąvokos išaiškinimą.

10. Kitos šio įstatymo 67 ir 68 straipsniuose vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatyme ir Lietuvos Respublikos policijos įstatyme.

3 straipsnis. Specialiųjų tyrimų tarnybos veiklos teisiniai pagrindai

1. Specialiųjų tyrimų tarnyba savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis ir kitais teisės aktais.

2. Specialiųjų tyrimų tarnyba yra biudžetinė įstaiga, turinti atsiskaitomąją sąskaitą banke, antspaudą su Lietuvos valstybės herbu ir pavadinimu „Lietuvos Respublikos specialiuųjų tyrimų tarnyba“, Tarnybos vėliavą ir Tarnybos ženklą.

4 straipsnis. Specialiųjų tyrimų tarnybos veiklos principai

Specialiųjų tyrimų tarnybos veikla grindžiama įstatymo viršenybės, teisėtumo, žmogaus teisių ir laisvių gerbimo, asmenų lygybės įstatymui, viešumo ir konfidencialumo, asmeninės pareigūnų iniciatyvos ir tarnybinės drausmės derinimo principais.

5 straipsnis. Specialiųjų tyrimų tarnybos profesiniai ryšiai

Specialiųjų tyrimų tarnyba, sprendama jai pavestus uždavinius, palaiko tarnybinius ryšius ir bendradarbiauja su kitomis Lietuvos Respublikos institucijomis, taip pat įstaigomis, organizacijomis ir įmonėmis, skatina fizinių ir juridinių asmenų iniciatyvą įgyvendinant korupcijos prevencijos priemones. Specialiųjų tyrimų tarnyba per visuomenės informavimo priemones ir kitais būdais teikia visuomenei informaciją apie korupcijos kontrolės ir prevencijos programų bei priemonių įgyvendinimą, valstybės ir savivaldybių institucijų ar įstaigų vykdomą antikorupcinę veiklą.

II SKYRIUS

SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ TARNYBOS VEIKLOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI, TEISĖS IR PAREIGOS

6 straipsnis. Specialiųjų tyrimų tarnybos veiklos tikslas

Specialiųjų tyrimų tarnybos veiklos tikslas – mažinti korupciją, kuri kelia grėsmę žmogaus teisėms ir laisvėms, teisinės valstybės principams, trukdo plėtoti ekonomiką.

7 straipsnis. Specialiųjų tyrimų tarnybos uždaviniai

Specialiųjų tyrimų tarnybos uždaviniai – Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka vykdyti baudžiamąjį persekiojimą dėl korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų, kriminalinę žvalgybą, korupcijos prevenciją, antikorupcinį visuomenės švietimą ir informavimą, analitinę antikorupcinę žvalgybą ir kitus įstatymuose ir kituose teisės aktuose Specialiųjų tyrimų tarnybai nustatytus uždavinius.

8 straipsnis. Specialiųjų tyrimų tarnybos teisės ir pareigos

1. Specialiųjų tyrimų tarnyba, siekdama jai iškelto veiklos tikslo ir įgyvendindama jai pavestus uždavinius, turi šias teises:

1) iš valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių, valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių, įmonių, kurių akcininkė yra valstybė ar savivaldybė, viešųjų įstaigų, kurių

steigėja, savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, neatlygintinai gauti Specialiųjų tyrimų tarnybos funkcijoms atlikti reikalingus valstybės informacinių išteklių duomenis ir dokumentus bei kitą informaciją;

2) iš bankų, finansų ir kredito įmonių bei kredito įstaigų ir kitų juridinių asmenų neatlygintinai Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka gauti Specialiųjų tyrimų tarnybos funkcijoms atlikti reikalingą informaciją apie juridinio asmens ūkines, finansines operacijas, finansinių ir (ar) mokėjimo priemonių panaudojimą;

3) gauti iš asmenų paaiškinimus ir kitą informaciją, reikalingą uždaviniams įgyvendinti;

4) Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka nagrinėti asmenų, kurie kreipiasi į Specialiųjų tyrimų tarnybą, pareiškimus, o nustačius, kad galbūt buvo padarytas teisės pažeidimas, priskirtas kitos teisėsaugos institucijos ar viešojo administravimo subjekto kompetencijai, – perduoti nagrinėti pagal kompetenciją;

5) neatskleisti tretiesiems asmenims į Specialiųjų tyrimų tarnybą besikreipiančių asmenų tapatybės ar kreipimosi aplinkybių, leidžiančių tiesiogiai ar netiesiogiai identifikuoti tokį asmenį;

6) tikrinti asmens dokumentus, kai tai būtina bent vienam iš Specialiųjų tyrimų tarnybos uždavinių įgyvendinti, ir pristatyti asmenis, įtariamus padariusius nusikalstamą veiką, į Specialiųjų tyrimų tarnybos arba policijos įstaigas;

7) vykstant į nusikalstamos veikos padarymo vietą, persekiojant asmenį, įtariamą padariusį nusikalstamą veiką, vežant asmenį, kuriam būtina skubi medicinos pagalba, į gydymo įstaigą nustatyta tvarka naudotis mėlynos spalvos švyturėliais ant automobilių ir garsiniais signalais, nekliudomai naudotis įmonėms, įstaigoms, organizacijoms ar fiziniams asmenims, išskyrus užsienio valstybių diplomatinės ar konsulinės atstovybės, priklausančiomis visų rūšių transporto ar ryšių priemonėmis. Jeigu transporto ar ryšių priemonės savininkas ar valdytojas pareikalauja, išduodama Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus nustatytos formos pažyma, pagal kurią iš Specialiųjų tyrimų tarnybos lėšų kompensuojami patirti nuostoliai ar materialinė žala;

8) persekiojant asmenį, įtariamą padariusį nusikalstamą veiką, kuris slepiasi nuo teisėsaugos institucijų, taip pat siekiant užkirsti kelią daromai nusikalstamai veikai, stabdyti kelių transporto priemones ir tikrinti vairuotojo, keleivių ar transporto priemonės dokumentus ir joje esančius krovinius bei daiktus;

9) teisės aktų nustatyta tvarka bendradarbiauti su kitomis Lietuvos Respublikos ir užsienio teisėsaugos institucijomis;

10) šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka turėti, saugoti ir panaudoti tarnybinių šaunamąjį ginklą, sprogmenis, sprogstamąsias medžiagas ir specialiąsias priemones;

11) atlikti kitus Specialiųjų tyrimų tarnybai ar pareigūnui įstatymų leidžiamus veiksmus.

2. Specialiųjų tyrimų tarnyba turi šias pareigas:

1) pagal savo kompetenciją dalyvauti įgyvendinant Nacionalinio saugumo strategiją, Nacionalinę kovos su korupcija programą ir kitas nusikalstamumo kontrolės ir prevencijos programas;

2) stebėti, apibendrinti ir dalyvauti koordinuojant kitų valstybės ir savivaldybių bei ne valstybės įstaigų veiksmus įgyvendinant Nacionalinę kovos su korupcija programą ir kitas korupcijos kontrolės ir prevencijos programas;

3) ne rečiau kaip kartą per metus Respublikos Prezidentui ir Seimui raštu teikti informaciją apie savo veiklos rezultatus, korupcijos paplitimo mažinimo požiūriu reikšmingus pokyčius Lietuvos Respublikoje ir siūlymus dėl antikorupcinės aplinkos formavimo;

4) teikti visuomenei viešą informaciją apie savo veiklą;

5) atlikti kitas Specialiųjų tyrimų tarnybai ar pareigūnui įstatymų nustatytas pareigas.

9 straipsnis. Analitinė antikorupcinė žvalgyba

1. Analitinė antikorupcinė žvalgyba – Specialiųjų tyrimų tarnybos vykdoma analitinė veikla, apimanti informacijos apie korupciją ir su ja susijusius reiškinius rinkimą, apdorojimą, gretinimą su kita Specialiųjų tyrimų tarnybos turima vieša ar įslaptinta informacija, kokybiškai naujų duomenų, kurie yra šių informacijos apdorojimo procesų rezultatas, gavimą, naudojimą ir teikimą valstybės ar savivaldybės institucijoms ir pareigūnams, įgaliojantiems priimti korupcijos paplitimo mažinimo požiūriu reikšmingus sprendimus.

2. Analitinės antikorupcinės žvalgybos veiklos prioritetines kryptis nustato Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius, atsižvelgdamas į Respublikos Prezidento, Seimo Pirmininko, Ministro Pirmininko ir Seimo komiteto, kuris pagal Lietuvos Respublikos Seimo statutą atlieka Specialiųjų tyrimų tarnybos parlamentinę kontrolę, siūlymus.

3. Analitinės antikorupcinės žvalgybos metu surinktos, apdorotos informacijos ir gautų duomenų panaudojimo tikslas – korupcijos keliamų grėsmių ir rizikų neutralizavimas iki joms peraugant į korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas. Informacija taip pat gali būti panaudojama kitais teisėtais informacijos panaudojimo tikslais pagal šiame ir kituose įstatymuose apibrėžtą Specialiųjų tyrimų tarnybos kompetenciją.

4. Specialiųjų tyrimų tarnyba, turėdama duomenų, kurių pateikimas gali prisidėti prie šio straipsnio 3 dalyje nurodytų tikslų įgyvendinimo, turi teisę Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka juos pateikti valstybės ir savivaldybių institucijoms ar pareigūnams, kompetentingiems priimti atitinkamus sprendimus.

5. Analitinės antikorupcinės žvalgybos metu surinkta ir apdorota informacija gali būti teikiama susipažinti Respublikos Prezidentui, Seimo Pirmininkui, Ministrui Pirmininkui ir Seimo

komitetui, kuris pagal Seimo statutą atlieka Specialiųjų tyrimų tarnybos parlamentinę kontrolę, jeigu jiems ši informacija reikalinga teisės aktuose nustatytoms funkcijoms atlikti ar sprendimams priimti.

III SKYRIUS

SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ TARNYBOS STRUKTŪRA IR VALDYMAS

10 straipsnis. Specialiųjų tyrimų tarnybos struktūra ir vidaus darbo tvarka

1. Specialiųjų tyrimų tarnyba steigama ir likviduojama įstatymu.
2. Specialiųjų tyrimų tarnybą gali sudaryti valdybos, skyriai, poskyriai ir kiti padaliniai.
3. Specialiųjų tyrimų tarnybos struktūrą tvirtina Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius.
4. Specialiųjų tyrimų tarnybos vidaus darbo tvarką nustato Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius.

11 straipsnis. Specialiųjų tyrimų tarnybos personalas

1. Specialiųjų tyrimų tarnybos personalą sudaro pareigūnai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis (toliau – darbuotojai).
2. Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnų statusą reglamentuoja šis įstatymas, kiti teisės aktai gali būti taikomi tiek, kiek jų statuso ir socialinių garantijų nereglamentuoja šis įstatymas. Darbuotojų statusą reglamentuoja Lietuvos Respublikos darbo kodeksas ir kiti teisės aktai.
3. Specialiųjų tyrimų tarnybos didžiausią leistiną pareigūnų ir darbuotojų pareigybių skaičių nustato Seimo valdyba. Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigybių sąrašą, pareigūnų ir darbuotojų pareigybių aprašymus tvirtina Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius.

12 straipsnis. Specialiųjų tyrimų tarnybos vadovybė

1. Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus kandidatūrą teikia Seimui ir, šiam pritarus, Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorių į pareigas skiria ir iš pareigų atleidžia Respublikos Prezidentas. Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius skiriamas 5 metų kadencijai, tačiau šias pareigas jis gali eiti ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės.
2. Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus pirmąjį pavaduotoją ir pavaduotojus Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus teikimu į pareigas skiria ir iš pareigų atleidžia Respublikos Prezidentas. Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus pirmojo pavaduotojo ir pavaduotojų įgaliojimų trukmė yra susieta su Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus įgaliojimų trukme. Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus paskyrimas įstatymų nustatyta tvarka prilyginamas Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus pirmojo pavaduotojo ir pavaduotojų kadencijos pabaigai.

3. Kai Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus nėra (jo laikinojo nedarbingumo, tarnybinės komandiruotės, atostogų metu ar kitais atvejais, kai direktoriaus nėra ir (ar) jis negali eiti savo pareigų, taip pat kai Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius nėra paskirtas), jo pareigas laikinai eina Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus pirmasis pavaduotojas ar kitas Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus įgaliotas jo pavaduotojas.

13 straipsnis. Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus ir jo pavaduotojų atleidimo iš pareigų pagrindai

1. Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius ir jo pavaduotojai yra atleidžiami iš pareigų šiais pagrindais:

- 1) atsistatydinę savo noru;
- 2) sulaužę priesaiką;
- 3) įsiteisėjus teismo apkaltinamajam nuosprendžiui;
- 4) dėl sveikatos būklės, pateikę atitinkamos medicinos ekspertizės komisijos išvadą;
- 5) su jų sutikimu perkėlus į kitą darbą;
- 6) paaiškėjus šio įstatymo 23 straipsnyje nurodytoms aplinkybėms;
- 7) pasibaigus kadencijai;
- 8) netekę Lietuvos Respublikos pilietybės.

2. Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius ir jo pavaduotojai, išstarnavę įstatymų nustatytą laikotarpį valstybinei pareigūnų ir karių pensijai gauti, taip pat gali būti atleidžiami iš tarnybos jų pačių prašymu dėl išėjimo į pensiją.

3. Ginčai dėl atleidimo iš pareigų sprendžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS

SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ TARNYBOS FINANSAVIMAS, MATERIALINIS APRŪPINIMAS IR VEIKLOS KONTROLĖ

14 straipsnis. Specialiųjų tyrimų tarnybos finansavimas

1. Specialiųjų tyrimų tarnyba finansuojama iš Lietuvos valstybės biudžeto. Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojas.

2. Specialiųjų tyrimų tarnyba gali turėti kitų biudžetinių įstaigų lėšų kriminalinei žvalgybai užtikrinti.

3. Specialiųjų tyrimų tarnyba šiame įstatyme nustatytiems uždaviniams ir funkcijoms įgyvendinti turi teisę įstatymų nustatyta tvarka gauti paramą iš užsienio valstybių institucijų ir įstaigų, tarptautinių organizacijų ir kitų teisėtų lėšų šaltinių.

15 straipsnis. Specialiųjų tyrimų tarnybos materialinis ir techninis aprūpinimas

1. Specialiųjų tyrimų tarnyba materialinėmis ir techninėmis priemonėmis aprūpinama iš jai išlaikyti skirtų lėšų.
2. Specialiųjų tyrimų tarnyba turtą valdo, naudoja ir juo disponuoja patikėjimo teise.

16 straipsnis. Specialiųjų tyrimų tarnybos veiklos parlamentinė kontrolė

1. Specialiųjų tyrimų tarnybos veiklos parlamentinę kontrolę Seimo statuto nustatyta tvarka atlieka Seimo statute nurodytas Seimo komitetas.
2. Seimo komitetas rengia ir teikia siūlymus dėl teisės aktų, susijusių su Specialiųjų tyrimų tarnybos veikla, tobulinimo, analitinės antikorupcinės žvalgybos sričių, taip pat rekomendacijas dėl Specialiųjų tyrimų tarnybos veiklos tobulinimo.
3. Seimo komitetas turi teisę gauti ir svarstyti Specialiųjų tyrimų tarnybos veiklos ataskaitas, duomenis apie Specialiųjų tyrimų tarnybos biudžeto lėšų poreikį ir jų naudojimą, Specialiųjų tyrimų tarnybos paaiškinimus ir pranešimus apie tai, kaip vykdomi Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai (išskyrus informaciją apie konkrečius ikiteisminius tyrimus ir kriminalinės žvalgybos tyrimus), analitinės antikorupcinės žvalgybos metu surinktą, apdorotą informaciją šio įstatymo 9 straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka ir pagrindais, taip pat kitą informaciją Specialiųjų tyrimų tarnybos veiklos klausimais.

V SKYRIUS

SKYRIMAS I TARNYBĄ (DARBĄ) SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ TARNYBOJE

17 straipsnis. Reikalavimai asmenims, skiriamiems į tarnybą

1. Pareigūnais gali būti skiriami nepriekaištingos reputacijos, ne jaunesni kaip 18 metų ir ne vyresni kaip 60 metų Lietuvos Respublikos piliečiai, mokantys valstybinę kalbą, taip pat tinkantys konkrečioms pareigoms pagal išsilavinimą, intelekto, asmenines ir moralines savybes, dalykinį pasirengimą ir sveikatos būklę.
2. Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaumi ir jo pavaduotojais gali būti skiriami tik nepriekaištingos reputacijos, ne vyresni kaip 65 metų asmenys, turintys aukštąjį universitetinį arba jam prilygintą išsilavinimą ir ne mažiau kaip 5 metus ištarnavę Specialiųjų tyrimų tarnyboje

arba turintys ne mažesnę kaip 5 metų stažą valstybės tarnyboje ar ne mažesnę kaip 5 metų teisėjo ar prokuroro darbo stažą.

3. Pareigūnais gali būti skiriami asmenys, turintys šį išsilavinimą:

1) į ikiteisminio tyrimo pareigūnų pareigas, vyresniojo specialisto ir aukštesnes pareigas – aukštąjį universitetinį ar jam prilygintą išsilavinimą;

2) į kitas pareigas – ne žemesnę kaip aukštąjį neuniversitetinį išsilavinimą ar aukštesnįjį išsilavinimą, ar iki 1995 metų įgytą specialųjį vidurinį išsilavinimą.

4. Papildomus (specialius) reikalavimus (išsilavinimo, profesinės veiklos, darbo stažo, užsienio kalbų mokėjimo ar kitų profesinių gebėjimų), keliamus konkrečias pareigas einantiems asmenims, nustato Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius.

18 straipsnis. Skyrimo į tarnybą Specialiųjų tyrimų tarnyboje apribojimai

1. Asmuo nelaikomas nepriekaištingos reputacijos ir negali būti skiriamas į tarnybą Specialiųjų tyrimų tarnyboje, jeigu:

1) jis įstatymų nustatyta tvarka buvo pripažintas kaltu dėl sunkaus ar labai sunkaus nusikaltimo arba tyčinės nusikalstamos veikos valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams padarymo, neatsižvelgiant į tai, kad teistumas išnyko ar buvo panaikintas arba teistumas nekyla;

2) jis įstatymų nustatyta tvarka buvo pripažintas kaltu dėl apysunkio nusikaltimo (išskyrus šios dalies 1 punkte nurodytas nusikalstamas veikas) padarymo ir nuo teismo apkaltinamojo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos nepraėjo 9 metai;

3) jis įstatymų nustatyta tvarka buvo pripažintas kaltu dėl neatsargaus nusikaltimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams padarymo ir nuo teismo apkaltinamojo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos nepraėjo 7 metai;

4) jis įstatymų nustatyta tvarka buvo pripažintas kaltu dėl nusikaltimo padarymo (išskyrus šios dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytus nusikaltimus) ir nuo teismo apkaltinamojo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos nepraėjo 5 metai arba jeigu jis turi teistumą dėl padaryto kito nusikaltimo;

5) jis įstatymų nustatyta tvarka buvo pripažintas kaltu dėl baudžiamojo nusižengimo (išskyrus šios dalies 1 punkte nurodytas nusikalstamas veikas) padarymo arba atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės už baudžiamąjį nusižengimą arba kitas šios dalies 1–4 punktuose numatytas nusikalstamas veikas ir nėra įvykdyta asmeniui paskirta baudžiamojo poveikio priemonė arba nėra suėjęs baudžiamojo poveikio priemonės paskyrimo terminas;

6) jis yra įstatymų nustatyta tvarka uždraustos organizacijos narys;

7) jis atleistas iš valstybės tarnautojo pareigų paskyrus tarnybinę nuobaudą – atleidimą iš pareigų arba Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka pripažintas

padaręs tarnybinį nusižengimą, už kurį turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų, atleistas iš statutinio valstybės tarnautojo pareigų paskyrus tarnybinę nuobaudą – atleidimą iš tarnybos statutų nustatyta tvarka, atleistas iš skiriamų arba renkamų pareigų dėl priesaikos ar pasižadėjimo sulaužymo, pareigūno vardo pažeminimo, atleistas iš darbo, pareigų ar praradęs teisę verstis atitinkama veikla už neatitiktį įstatymuose keliamiems nepriekaištingos reputacijos reikalavimams ir teisės aktuose nustatytoms etikos normoms, profesinės veiklos pažeidimus ir nuo atleidimo iš pareigų ar tarnybos dienos, pripažinimo padarius tarnybinį nusižengimą dienos arba nuo atleidimo iš darbo, pareigų ar teisės verstis atitinkama veikla praradimo dienos nepraėjo 3 metai;

8) iš Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka pateiktos informacijos, iš valstybės tarnybos tvarkymo funkcijas atliekančios įstaigos pateiktos informacijos apie asmenis, atleistus iš valstybės tarnautojo pareigų už šiurkštų tarnybinį nusižengimą ar pripažintus padariusiais tarnybinį nusižengimą, už kurį jiems turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų, iš asmens, pareiškusio norą tarnauti Specialiųjų tyrimų tarnyboje, pateiktos informacijos ar kitų duomenų Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius padaro išvadą, kad asmuo neatitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimų;

9) jis neatitinka teisės aktuose nustatytų reikalavimų, būtinų išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, jeigu pareigos susijusios su įslaptintos informacijos naudojimu;

10) atrankos metu nustatomos asmens savybės, ryšiai ar kitos su asmeniu ar jo aplinka susijusios aplinkybės, ar faktai, iš kurių Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius padaro išvadą, kad asmens elgesys ar veikla nėra suderinami su Lietuvos Respublikos specialųjų tyrimų tarnybos pareigūnų elgesio kodeksu.

2. Į tarnybą Specialiųjų tyrimų tarnyboje negali būti skiriamas asmuo:

1) kurio sutuoktinis, partneris (kai partnerystė įregistruota įstatymų nustatyta tvarka), artimasis giminaitis ar svainystės ryšiais susijęs asmuo yra pareigūnas, jeigu jie pagal pareigas būtų susiję tiesioginio pavaldumo santykiais;

2) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas neveiksnis su jo atliekamomis funkcijomis susijusioje srityje;

3) pateikęs žinomai neteisingus duomenis apie save, savo ryšius;

4) kitais įstatymų nustatytais atvejais.

19 straipsnis. Skyrimo į tarnybą tvarka

1. Asmenys, pareiškę norą tarnauti Specialiųjų tyrimų tarnyboje, siunčiami į asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurios savininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos

vidaus reikalų ministerija, Centrinę medicinos ekspertizės komisiją. Ši komisija, atlikusi specializuotą medicininę ekspertizę, nustatyta tvarka pateikia išvadą dėl asmens, pareiškusio norą tarnauti Specialiųjų tyrimų tarnyboje, sveikatos būklės ir jo tinkamumo tarnybai. Asmenims, pareiškusiems norą tarnauti Specialiųjų tyrimų tarnyboje, taip pat tarnaujantiems šioje tarnyboje pareigūnams taikomi sveikatos būklės reikalavimai, nustatyti pretenduojantiems į vidaus tarnybą asmenims ir vidaus tarnybos sistemos pareigūnams. Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius, atsižvelgdamas į pareigūnų pareigybių aprašymuose nurodytas funkcijas, galimos profesinės rizikos veiksnius ir teisės aktuose įtvirtintą vidaus tarnybos sistemos pareigūnams taikomą sveikatos būklės reikalavimų klasifikaciją, nustato sveikatos būklės reikalavimus pagal pareigūnų pareigybes.

2. Asmenys, pareiškę norą tarnauti Specialiųjų tyrimų tarnyboje, taip pat jų tėvai, vaikai, sutuoktinis ar partneris (kai partnerystė įregistruota įstatymų nustatyta tvarka) Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka tikrinami valstybės registruose (kadastruose), žinybiniuose registruose, valstybės informacinėse sistemose, klasifikatoriuose, duomenų bankuose, kitose informacinėse ar duomenų tvarkymo sistemose, siekiant nustatyti, ar asmenys, pareiškę norą tarnauti Specialiųjų tyrimų tarnyboje, gali būti skiriami į pareigas. Specialiųjų tyrimų tarnyba turi teisę tvarkyti asmens, pareiškusio norą tarnauti Specialiųjų tyrimų tarnyboje, duomenis ir ypatingus asmens duomenis.

3. Asmenis į tarnybą (darbą) Specialiųjų tyrimų tarnyboje, išskyrus asmenis, skiriamus Respublikos Prezidento, skiria ir atleidžia iš tarnybos Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius.

4. Asmenys į pareigūnų pareigas, išskyrus asmenis, skiriamus Respublikos Prezidento, skiriami atrankos būdu.

5. Specialiųjų tyrimų tarnyboje sudaroma Pretendentų į Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnų pareigas atrankos komisija (toliau – Atrankos komisija). Atrankos komisija vertina asmenų, pareiškusių norą tarnauti Specialiųjų tyrimų tarnyboje, asmenines ir dalykines savybes ir Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriui teikia išvadą dėl šių asmenų tinkamumo tarnauti pareigūnu.

6. Atranka atliekama Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka, siekiant nustatyti, ar asmuo tinkamas siekiamoms eiti pareigoms.

7. Asmenys į darbą Specialiųjų tyrimų tarnyboje priimami Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka. Specialiųjų tyrimų tarnyba atlieka asmens, pareiškusio norą dirbti Specialiųjų tyrimų tarnyboje, tikrinimą ir turi teisę tvarkyti asmens, pareiškusio norą dirbti Specialiųjų tyrimų tarnyboje, duomenis ir ypatingus asmens duomenis.

8. Išimtiniais atvejais motyvuotu Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus sprendimu asmuo gali būti skiriamas į tarnybą Specialiųjų tyrimų tarnyboje arba jam leidžiama toliau tęsti

tarnybą ir esant neigiamiems sveikatos patikrinimo rezultatams, jeigu dėl Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus pripažintų svarbių priežasčių to reikia Tarnybos interesams užtikrinti.

20 straipsnis. Skyrimo į tarnybą ir išbandymo laikotarpiai

1. Į Specialiųjų tyrimų tarnybos struktūrinių padalinių, nesančių kitame struktūriniame padalinyje, vadovų ir jų pavaduotojų pareigas asmenys Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka skiriami 5 metų laikotarpiui. Jeigu šio asmens veikla vertinama labai gerai, jis gali būti pakartotiniai skiriamas į tas pačias pareigas dar vienam 5 metų laikotarpiui. Struktūrinių padalinių, nesančių kitame struktūriniame padalinyje, vadovai ir pavaduotojai tų pačių pareigų negali eiti ilgiau kaip 10 metų iš eilės.

2. Skiriamam į tarnybą asmeniui gali būti nustatomas iki 6 mėnesių išbandymo laikotarpis. Atostogų ir laikinojo nedarbingumo laikas į išbandymo laikotarpį neįskaitomas. Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka prieš baigiantis pareigūno išbandymo laikotarpiui atliekama atestacija ir sprendžiama, ar šis asmuo yra tinkamas pareigoms. Respublikos Prezidento skiriamiems pareigūnams išbandymo laikotarpis nenustatomas.

21 straipsnis. Pareigūno priesaika

1. Asmuo, paskirtas į tarnybą, prieš pradėdamas eiti pareigas, prisiekia Lietuvos valstybei. Prisiekiantis asmuo turi teisę pasirinkti vieną iš šioje dalyje nustatytų priesaikos tekstų. Nustatomi šie priesaikos tekstai:

1) „Aš, (vardas, pavardė), Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnas (pareigūnė), prisiekiu būti ištikimas (ištikima) Lietuvos Respublikai, vadovautis jos Konstitucija ir kitais įstatymais, gerbti ir ginti žmogaus teises ir laisves, visuomenės ir valstybės interesus, kovoti su korupcija ir nusikalstamumu, saugoti valstybės ir tarnybos paslaptis; pasižadu sąžiningai atlikti man patikėtas pareigas ir visada saugoti gerą Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūno vardą.

Tepadeda man Dievas.“;

2) „Aš, (vardas, pavardė), Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnas (pareigūnė), prisiekiu būti ištikimas (ištikima) Lietuvos Respublikai, vadovautis jos Konstitucija ir kitais įstatymais, gerbti ir ginti žmogaus teises ir laisves, visuomenės ir valstybės interesus, kovoti su korupcija ir nusikalstamumu, saugoti valstybės ir tarnybos paslaptis; pasižadu sąžiningai atlikti man patikėtas pareigas ir visada saugoti gerą Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūno vardą.“

2. Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus ir jo pavaduotojų priesaiką priima Respublikos Prezidentas, o kitų pareigūnų – Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius.

3. Prisiekusių pareigūnų pasirašyti su priesaikos tekstu lapai saugomi pareigūnų asmens bylose.

4. Neprisiekęs asmuo negali tarnauti pareigūnu Specialiųjų tyrimų tarnyboje.

VI SKYRIUS

PAREIGŪNŲ TARNYBOS SĄLYGOS

22 straipsnis. Pareigūnų pareigos

Pareigūnas privalo:

- 1) laikytis Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų;
- 2) būti lojalus Lietuvos valstybei ir jos konstitucinei santvarkai;
- 3) gerbti žmogaus teises ir laisves, tarnauti visuomenės interesams;
- 4) laikytis duotos priesaikos;
- 5) tinkamai atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas ir laiku atlikti pavedamas užduotis, laikytis Specialiųjų tyrimų tarnybos vidaus darbo tvarkos;
- 6) tobulinti kvalifikaciją;
- 7) gavęs pranešimą ar pareiškimą apie rengiamą ar daromą nusikaltimą ar kitokį teisės pažeidimą arba pats būdamas įvykio liudininku, imtis neatidėliotinų priemonių užkirsti kelią rengiamam ar daromam nusikaltimui ar kitam teisės pažeidimui, įvykio vietai apsaugoti, įvykio liudininkams nustatyti arba pranešti apie įvykį policijai;
- 8) laikytis šiame įstatyme, Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnų elgesio kodekse nustatytų elgesio principų, tarnybinės etikos reikalavimų ir taisyklių, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto, teisės aktų nustatyta tvarka deklaruoti privačius interesus, nepiktnaudžiauti tarnyba, nesinaudoti Specialiųjų tyrimų tarnybos nuosavybe ne tarnybinei veiklai;
- 9) saugoti valstybės ir tarnybos paslaptis, nesinaudoti ir neleisti naudotis tarnybine ar su tarnyba susijusia informacija kitaip, negu nustato įstatymai ar kiti teisės aktai;
- 10) užtikrinti sulaikytų asmenų teises ir teisėtus interesus, suteikti neatidėliotiną medicinos ar kitą būtinąją pagalbą nukentėjusiems nuo nusikaltimų ar kitų teisės pažeidimų asmenims ir bejėgiškos būklės asmenims.

23 straipsnis. Pareigūnams taikomi apribojimai

1. Pareigūnams draudžiama:

- 1) būti politinių partijų ar politinių organizacijų nariais, dalyvauti politinėje veikloje;
- 2) būti įmonių, įstaigų ar organizacijų valdymo organų nariais, gauti atlyginimą už darbą tokiuose organuose, išskyrus atvejus, kai tai būtina Tarnybos vykdomai žvalgybinei veiklai ir ne ilgiau, negu tai yra būtina nustatytam užduoties tikslui pasiekti, arba atvejus, kai pareigūnas nustatyta tvarka deleguojamas į tarptautines, Europos Sąjungos ar užsienio valstybių institucijas,

dalyvauja Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių finansuojamuose paramos teikimo arba Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai projektuose, kuriuose vykdoma su Tarnybos funkcijomis ir užduotimis susijusi veikla;

3) sudaryti sandorius Specialiųjų tyrimų tarnybos vardu su įmonėmis, kurių savininkai ar dalininkai yra jų šeimos nariai, arba valdyti pagal įgaliojimą kito asmens akcijas;

4) atstovauti šalies ir užsienio valstybių įmonių interesams;

5) dirbti samdomais darbuotojais, patarėjais, ekspertais ar konsultantais įmonėse, įstaigose, organizacijose ir kitose institucijose, taip pat gauti kitą, negu nustatyta šiame įstatyme, atlyginimą, išskyrus atvejus, kai tai būtina Tarnybos vykdomai žvalgybinei veiklai ir ne ilgiau, negu tai yra būtina nustatytam užduoties tikslui pasiekti, taip pat išskyrus atlyginimą už pedagoginę ir kūrybinę veiklą, savanorių karo tarnybos atlikimą ir atvejus, kai pareigūnas nustatyta tvarka deleguojamas į tarptautines, Europos Sąjungos ar užsienio valstybių institucijas, dalyvauja Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių finansuojamuose paramos teikimo arba Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai projektuose, kuriuose vykdoma su Tarnybos funkcijomis ir užduotimis susijusi veikla;

6) streikuoti ar dalyvauti piketuose, mitinguose, kurie tiesiogiai trikdytų Specialiųjų tyrimų tarnybos veiklą arba kliudytų atlikti Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūno tarnybines pareigas, būti profesinės sąjungos nariais;

7) priimti dovanas ar paslaugas, tiesiogiai ar netiesiogiai susijusias su jo pareigų ėjimu, išskyrus įstatymų numatytus atvejus.

2. Pareigūnui taikomi ir kiti apribojimai, nustatyti Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatyme.

24 straipsnis. Teisės dirbti kitą darbą arba eiti kitas pareigas įgyvendinimas

1. Sprendimą dėl leidimo pareigūnui dirbti kitą darbą, suderinamą su šio įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 5 punkte nustatytais veiklos apribojimais, priima Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius pareigūno prašymu. Prašymai leisti dirbti kitą darbą nagrinėjami Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka.

2. Sprendimas dėl leidimo dirbti kitą darbą galioja vienus metus nuo sprendimo priėmimo dienos. Pareigūną perkėlus į kitas pareigas, pasikeitus jo pareigybės aprašyme nustatytoms funkcijoms, jis privalo pateikti naują prašymą leisti dirbti kitą darbą.

3. Sprendimas dėl leidimo dirbti kitą darbą gali būti atšauktas, jeigu atsiranda arba paašškėja naujų aplinkybių, dėl kurių toks leidimas negalėtų būti išduotas.

4. Leidimą eiti kitas pareigas taip pat turi gauti pareigūnas, siekiantis būti perkeltas į kitas pareigas šio įstatymo 37 straipsnio 5 ir 6 dalyse nurodytais atvejais. Jeigu sprendimas dėl leidimo

dirbti kitą darbą priimtas dėl pareigūno perkėlimo į kitas pareigas šioje dalyje nurodytais atvejais, leidimas galioja perkėlimo į kitas pareigas laikotarpiu.

5. Šiame straipsnyje nurodytas leidimas nereikalingas tais atvejais, kai pareigūnas nustatyta tvarka deleguojamas į tarptautines, Europos Sąjungos ar užsienio valstybių institucijas, dalyvauja Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių finansuojamuose paramos teikimo arba Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai projektuose, kuriuose vykdoma su Tarnybos funkcijomis ir užduotimis susijusi veikla, ir dėl šio pareigūno delegavimo yra priimamas Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus įsakymas.

VII SKYRIUS

PAREIGŪNŲ TEISINĖ APSAUGA

25 straipsnis. Pareigūnų nepriklausomumas

1. Pareigūnai, eidami tarnybines pareigas ir vykdydami Specialiųjų tyrimų tarnybos vadovybės užduotis, vadovaujasi įstatymais ir kitais teisės aktais.

2. Valstybės institucijoms ir įstaigoms ar jų tarnautojams, politinėms partijoms, nevyriausybiniams organizacijoms ir judėjimams, visuomenės informavimo priemonėms, kitiems fiziniais ir juridiniams asmenims draudžiama kištis į pareigūnų vykdomą kriminalinę žvalgybą ar kitą tarnybinių veiklą.

3. Mitingai, piketai ir kitokios akcijos Specialiųjų tyrimų tarnybos patalpose, taip pat prie Specialiųjų tyrimų tarnybos pastatų arčiau negu 25 metrai yra draudžiami.

4. Filmavimo, fotografavimo, garso ar vaizdo įrašų darymo Specialiųjų tyrimų tarnybos patalpose tvarką nustato Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius.

26 straipsnis. Specialiųjų tyrimų tarnybos ir jos pareigūnų veiklos garantijos

1. Pradėti ikiteisminį tyrimą dėl Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūno gali tik Lietuvos Respublikos generalinis prokuroras ar jo pavaduotojas.

2. Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnai negali būti atvesdinti, sulaikyti, draudžiama juos, jų (Tarnybos) daiktus ir transporto priemones apžiūrėti, jeigu nedalyvauja Specialiųjų tyrimų tarnybos padalinio viršininkas ar jo įgaliotas atstovas, išskyrus atvejus, kai pareigūnas sulaikomas akivaizdžiai darantis nusikalstamą veiką. Tokiu atveju Tarnybos pareigūną sulaikiusi institucija privalo ne vėliau kaip per 12 valandų apie tai pranešti Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriui.

3. Informacija apie Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnus, atliekančius (atlikusius) specialias užduotis, yra valstybės paslaptis ir gali būti naudojama ir išslaptinama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka.

4. Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnų ir jų šeimos narių apsaugai gali būti taikomos priemonės, numatytos Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso ir kriminalinės žvalgybos dalyvių, teisingumo ir teisėsaugos institucijų pareigūnų apsaugos nuo nusikalstamo poveikio įstatyme.

VIII SKYRIUS

PAREIGŪNO STATUSAS IR KARJERA

27 straipsnis. Pareigūnų pareigybės Specialiųjų tyrimų tarnyboje

Specialiųjų tyrimų tarnyboje yra šios pareigūnų pareigybės (nuo aukščiausios iki žemiausios):

- 1) direktorius;
- 2) direktoriaus pirmasis pavaduotojas, direktoriaus pavaduotojas (toliau – direktoriaus pavaduotojai);
- 3) valdybos viršininkas;
- 4) valdybos viršininko pavaduotojas;
- 5) skyriaus viršininkas;
- 6) skyriaus viršininko pavaduotojas;
- 7) poskyrio viršininkas;
- 8) vyriausiasis specialistas;
- 9) vyresnysis specialistas;
- 10) specialistas;
- 11) jaunesnysis specialistas.

28 straipsnis. Tarnybiniai rangai

Pareigūnams suteikiami šie tarnybiniai rangai (nuo aukščiausio iki žemiausio):

- 1) ypatingasis specialusis agentas;
- 2) vyriausiasis specialusis agentas;
- 3) vyresnysis specialusis agentas;
- 4) specialusis agentas;
- 5) specialusis agentas patarėjas;
- 6) vyresnysis agentas;

- 7) agentas;
- 8) jaunesnysis agentas.

29 straipsnis. Tarnybos pakopos

Tarnybos pakopos yra šios (nuo aukščiausios iki žemiausios):

- 1) šeštoji;
- 2) penktoji;
- 3) ketvirtoji;
- 4) trečioji;
- 5) antroji;
- 6) pirmoji.

30 straipsnis. Pareigybių, tarnybinių rangų ir tarnybos pakopų derinimas

1. Į pareigas skiriantis subjektas pareigūnui suteikia jo pareigybę atitinkantį tarnybinių rangą:

- 1) ypatingojo specialiojo agento – direktoriui;
- 2) vyriausiojo specialiojo agento – direktoriaus pavaduotojams;
- 3) vyresniojo specialiojo agento – valdybų viršininkams ir valdybos viršininko pavaduotojams;
- 4) specialiojo agento – skyrių viršininkams, skyriaus viršininko pavaduotojams ir poskyrių viršininkams;
- 5) specialiojo agento patarėjo – vyriausiesiems specialistams;
- 6) vyresniojo agento – vyresniesiems specialistams;
- 7) agento – specialistams;
- 8) jaunesniojo agento – jaunesniesiems specialistams.

2. Tarnybos pakopa – pareigūno pareiginės algos koeficientas iš atitinkamai pareigybei taikomo koeficientų intervalo, nustatomas pagal pareigūno kvalifikaciją, tarnybos patirtį ir tarnybinės veiklos rezultatus, atitinkantis pareigūno tarnybinės veiklos įvertinimą. Kai tarnybos pakopa nustatoma pareigūną pirmą kartą skiriant į tarnybą Specialiųjų tyrimų tarnyboje, taip pat atsižvelgiama į jo profesinio pasirengimo lygį ir ankstesnės tarnybinės ar kitokios profesinės veiklos rezultatus.

3. Pareigūnui, skiriamam į tarnybą Specialiųjų tyrimų tarnyboje, nustatoma pirmoji tarnybos pakopa. Atsižvelgiant į šio straipsnio 2 dalyje nurodytas dalykines savybes, Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka pirmą kartą į tarnybą Specialiųjų tyrimų tarnyboje skiriamam asmeniui Atrankos komisijos siūlymu gali būti nustatoma aukštesnė negu pirmoji,

tačiau ne aukštesnė negu trečioji tarnybos pakopa. Kriterijus, kuriais remdamasi Atrankos komisija gali siūlyti pirmą kartą į tarnybą Specialiųjų tyrimų tarnyboje skiriamam asmeniui nustatyti aukštesnę negu pirmąją tarnybos pakopą, nustato Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius.

4. Aukštesnė tarnybos pakopa nustatoma per eilinę ar neeilinę atestaciją (toliau – atestacija) pareigūno tarnybinę veiklą įvertinus labai gerai. Nuosekliai žemesnė tarnybos pakopa nustatoma per atestaciją pareigūno tarnybinę veiklą įvertinus nepatenkinamai.

5. Perkėlus pareigūną į aukštesnes pareigas, jam nustatoma nuosekliai aukštesnė pakopa už tą pakopą, kuriai esant pareiginė alga būtų ne mažesnė, negu iki perkėlimo gauta pareiginė alga.

6. Perkėlus pareigūną į lygiavertes pareigas, jam nustatoma ta pati tarnybos pakopa.

7. Perkėlus pareigūną į žemesnes pareigas šio įstatymo 37 straipsnio 4 dalies 4 punkto pagrindu, laikoma, kad jam nustatyta ta pati (iki perkėlimo turėta) tarnybos pakopa, tačiau mokamas ne mažesnis kaip iki perkėlimo nustatytas darbo užmokestis. Perkėlus pareigūną į žemesnes pareigas šio įstatymo 37 straipsnio 4 dalies 5 ar 6 punkte nustatytais pagrindais, jam nustatoma ta pati (iki perkėlimo turėta) tarnybos pakopa. Pareigūną perkėlus į žemesnes pareigas kitais pagrindais, jam nustatoma tokia tarnybos pakopa, kad pareiginė alga einant naujas pareigas būtų artimiausia ne mažesnė, negu iki perkėlimo į žemesnes pareigas gauta pareiginė alga. Tuo atveju, kai iki perkėlimo į žemesnes pareigas gauta pareiginė alga atitinka arba viršija didžiausią galimą pareiginę algą, nustatoma šeštoji tarnybos pakopa.

8. Tarnybos pakopa nustatoma Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus įsakymu.

9. Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriui ir direktoriaus pavaduotojams tarnybos pakopos nenustatomos.

31 straipsnis. Pareigūnų atestacija

1. Pareigūno tarnybinės veiklos rezultatus, kvalifikaciją ir tinkamumą einamoms, kitoms (įskaitant aukštesnes) pareigoms (toliau – pareigūno veikla) per atestaciją įvertina tiesioginis vadovas, Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius ir tam tikrais atvejais – Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus sudaryta Atestacijos komisija. Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius ar jo įgaliotas pareigūnas vertina tiesiogiai Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriui pavaldžius pareigūnus. Respublikos Prezidento skiriamų pareigūnų atestacija neatliekama.

2. Per atestaciją pareigūno veikla įvertinama labai gerai, gerai arba nepatenkinamai.

3. Jeigu pareigūno veiklą tiesioginis vadovas, Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius ar jo įgaliotas pareigūnas įvertina labai gerai arba nepatenkinamai, pareigūno veiklą vertina Atestacijos komisija. Atestacijos komisija pareigūno veiklą taip pat vertina tais atvejais, kai

pareigūnas nesutinka su tiesioginio vadovo ar Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus ar jo įgalioto pareigūno vertinimu, kai pareigūno veiklą vertina Atestacijos komisijos pirmininkas, kaip jo tiesioginis vadovas, kai Atestacijos komisijos pirmininkas nesutinka su pareigūno tiesioginio vadovo vertinimu ir kai vertinama struktūrinio padalinio, nesančio kitame struktūriniame padalinyje, vadovo ar jo pavaduotojo tarnybinė veikla.

4. Atestacijos komisija, įvertinusi pareigūno veiklą labai gerai, Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriui siūlo:

- 1) nustatyti pareigūnui aukštesnę tarnybos pakopą;
- 2) perkelti pareigūną į aukštesnes pareigas;
- 3) palikti tą pačią tarnybos pakopą, jeigu pareigūnui nustatyta aukščiausia tarnybos pakopa ir nėra galimybės pasiūlyti aukštesnių pareigų.

5. Pareigūno tiesioginis vadovas ar Atestacijos komisija, įvertinę pareigūno veiklą gerai, Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriui siūlymų neteikia ir pareigūno iki atestacijos buvusi teisinė padėtis nesikeičia, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nustatytus atvejus ir atvejus, kai pasibaigus ar baigiantis struktūrinio padalinio, nesančio kitame struktūriniame padalinyje, vadovo ar jo pavaduotojo skyrimo į pareigas laikotarpiui (5 metams), pareigūno veikla įvertinama gerai. Tokiu atveju Atestacijos komisija siūlo Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriui perkelti pareigūną į kitas lygiavertės eitoms struktūrinio padalinio vadovo ar jo pavaduotojo pareigoms arba žemesnes pareigas.

6. Atestacijos komisija, įvertinusi pareigūno veiklą nepatenkinamai, Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriui siūlo:

- 1) tobulinti pareigūno kvalifikaciją;
- 2) nustatyti pareigūnui nuosekliai žemesnę tarnybos pakopą;
- 3) perkelti pareigūną į žemesnes pareigas;
- 4) atleisti pareigūną iš pareigų.

7. Atestacijos komisija, šio straipsnio 9 dalyje numatytu pagrindu atliekamos neeilinės atestacijos metu įvertinusi šio įstatymo 20 straipsnio 1 dalyje nurodytas pareigas einančio pareigūno veiklą labai gerai, siūlo Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriui, pasibaigus skyrimo į pareigas laikotarpiui, pakartotinai skirti šį pareigūną į tas pačias pareigas.

8. Šiame straipsnyje nurodyti Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus sprendimai gali būti skundžiami Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

9. Neeilinė atestacija atliekama baigiantis pareigūnui nustatytam išbandymo laikotarpiui arba skyrimo į pareigas laikotarpiui (taikoma pareigūnams, kurie šio įstatymo nustatytais atvejais į pareigas skiriami 5 metų laikotarpiui). Tarnybos direktoriaus ar jo įgalioto pavaduotojo sprendimu neeilinė pareigūno atestacija taip pat gali būti atliekama šiais atvejais:

- 1) kai pareigūnas labai gerai atlieka savo pareigas;
- 2) kai pareigūnas nepatenkinamai atlieka savo pareigas;
- 3) dėl tarnybinio būtinumo.

10. Pareigūnų atestacijos kriterijus ir tvarką, Atestacijos komisijos veiklą ir įgaliojimus nustato Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius.

32 straipsnis. Pareigūnų mokymas ir kvalifikacijos tobulinimas

1. Pareigūnų mokymas ir kvalifikacijos tobulinimas organizuojamas ir vykdomas Specialiųjų tyrimų tarnyboje, Lietuvos ir užsienio valstybių mokslo, mokymo ir kitose įstaigose.

2. Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius nustato pareigūnų mokymo ir kvalifikacijos tobulinimo tvarką ir tvirtina pareigūnų kvalifikacijos tobulinimo planus.

3. Mokymo ar kvalifikacijos tobulinimo laikotarpiu pareigūnams garantuojamos einamos pareigos ir darbo užmokestis, taikomos šiame įstatyme ir kituose įstatymuose nustatytos socialinės garantijos.

4. Pareigūnų mokymui ir kvalifikacijos tobulinimui finansuoti gali būti naudojami Specialiųjų tyrimų tarnybai skiriami valstybės biudžeto asignavimai, Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų finansinės paramos lėšos ir kitų šaltinių lėšos.

5. Specialiųjų tyrimų tarnyba Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus nustatytais atvejais ir tvarka su pareigūnu gali sudaryti sutartį dėl apmokėjimo už jo mokslą, mokymą ar kvalifikacijos tobulinimą. Pareigūnas, nevykdęs sutarties, vykdęs ją netinkamai arba nesibaigus sutarties terminui ar nepaėjęs sutartyje nurodytam laikui atleistas iš pareigų savo noru ar dėl savo kaltės, privalo atlyginti Specialiųjų tyrimų tarnybai su jo mokslu, mokymu ar kvalifikacijos tobulinimu susijusias išlaidas.

33 straipsnis. Tarnybos stažas

Šiame įstatyme nurodytą tarnybos stažą, skaičiuojamą kasmetinių atostogų trukmei ir šio įstatymo 60 straipsnio 3 dalyje numatytos išeitinės išmokos dydžiui nustatyti, sudaro Lietuvos valstybei išstarnauti metai.

34 straipsnis. Tarnybinis pažymėjimas ir tarnybinis ženklas

1. Paskirtam į pareigas pareigūnui išduodamas tarnybinis pažymėjimas ir tarnybinis ženklas, kurių paskirtis – patvirtinti pareigūno statusą ir tarnybą Specialiųjų tyrimų tarnyboje.

2. Tarnybinio pažymėjimo ir tarnybinio ženklo pavyzdžius tvirtina Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius.

35 straipsnis. Pareigūnų įgaliojimai, tarpusavio tarnybos santykiai ir atsakomybė

1. Pareigūno duodami teisėti nurodymai yra privalomi visiems asmenims.
2. Pareigūnas privalo vykdyti aukštesnio pagal pavaldumą pareigūno įsakymus, nurodymus ar pavedimus. Pareigūnas turi teisę prašyti, kad aukštesnis pagal pavaldumą pareigūnas įsakymus, nurodymus ar pavedimus duotų raštu.
3. Pareigūnas asmeniškai atsako už savo, taip pat pagal įgaliojimus ir kompetenciją už jam pavaldžių pareigūnų veiklą ir sprendimus bei jų padarinius.
4. Apie gautą įsakymą, nurodymą ar pavedimą, prieštaraujantį įstatymui ar viršijantį aukštesniojo pagal pavaldumą pareigūno tarnybinius įgaliojimus, pareigūnas turi nedelsdamas pranešti Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriui. Apie Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus duotą įsakymą, nurodymą ar pavedimą, aiškiai prieštaraujantį įstatymui, nedelsiant pranešama generaliniam prokurorui ar jo pavaduotojui. Įstatymui prieštaraujančio įsakymo, nurodymo ar pavedimo vykdymas neatleidžia nuo atsakomybės.

36 straipsnis. Pareigūno asmens duomenys ir asmens byla

1. Specialiųjų tyrimų tarnyba turi teisę tvarkyti pareigūno asmens duomenis ir ypatingus asmens duomenis pagal Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymą.
2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti duomenys, taip pat duomenys apie pareigūno priėmimą į tarnybą, priesaiką, skyrimą į pareigas, atleidimą iš jų, nušalinimą, skatinimą, tarnybinės nuobaudas ir kita tvarkomi Specialiųjų tyrimų tarnyboje saugomoje pareigūno asmens byloje. Asmens bylų sudarymo tvarką ir saugojimo terminus nustato Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius, atsižvelgdamas į Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatytus dokumentų saugojimo terminus.

IX SKYRIUS

PERKĖLIMAS Į KITAS PAREIGAS, NUŠALINIMAS NUO PAREIGŲ, ATLEIDIMAS IŠ TARNYBOS

37 straipsnis. Perkėlimas į kitas pareigas

1. Pareigūnas Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus įsakymu gali būti perkeltas į aukštesnes, lygiavertes ar žemesnes pareigas.
2. Pareigūnas į aukštesnes pareigas gali būti perkeltas:
 - 1) esant tarnybiniam būtinumui – ne ilgiau kaip 3 mėnesiams;
 - 2) Atestacijos komisijai įvertinus pareigūno veiklą labai gerai.
3. Pareigūnas į lygiavertes pareigas gali būti perkeltas:

- 1) savo prašymu ar sutikimu;
- 2) dėl tarnybos organizavimo pakeitimų panaikinus pareigūno pareigybę;
- 3) esant tarnybiniam būtinumui – ne ilgiau kaip 3 mėnesiams;
- 4) kai dėl sveikatos būklės jis negali eiti savo pareigų, jeigu pareigūnas su tuo sutinka;
- 5) pasibaigus paskyrimo į pareigas laikotarpiui, jeigu pareigūnas su tuo sutinka;
- 6) kai jam įstatymų nustatyta tvarka atimamos specialiosios teisės, susijusios su jo tiesioginių pareigų atlikimu;

7) kai į tas pareigas teismo sprendimu grąžinamas anksčiau jas ėjęs pareigūnas.

4. Pareigūnas į žemesnes pareigas gali būti perkeltas:

- 1) savo prašymu ar sutikimu;
- 2) dėl tarnybos organizavimo pakeitimų panaikinus pareigūno pareigybę ir nesant galimybės perkelti į lygiavertes pareigas, jeigu pareigūnas su tuo sutinka;
- 3) kai dėl sveikatos būklės negali eiti savo pareigų, jeigu pareigūnas su tuo sutinka;
- 4) esant tarnybiniam būtinumui – ne ilgiau kaip 3 mėnesiams;
- 5) paskyrus tarnybinių nuobaudą – perkėlimą į žemesnes pareigas;
- 6) Atestacijos komisijai įvertinus pareigūno veiklą nepatenkinamai;
- 7) pasibaigus kadencijai arba paskyrimo į pareigas laikotarpiui, jeigu pareigūnas su tuo sutinka;

8) kai jam įstatymų nustatyta tvarka atimamos specialiosios teisės, susijusios su jo tiesioginių pareigų atlikimu, – jeigu nėra galimybės perkelti į lygiavertes pareigas ir pareigūnas su tuo sutinka;

9) kai į tas pareigas teismo sprendimu grąžinamas anksčiau jas ėjęs pareigūnas, – jeigu nėra galimybės perkelti į lygiavertes pareigas ir pareigūnas su tuo sutinka.

5. Pareigūnas savo rašytiniu sutikimu gali būti perkeltas į pareigas Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose ir atstovybėse prie tarptautinių organizacijų, taip pat dirbti į specialiąsias misijas ir institucijas, kurių steigimą numato Europos Sąjungos teisės aktai.

6. Atsižvelgiant į teisės aktus, reglamentuojančius delegavimą į tarptautines institucijas ir užsienio valstybių institucijas, pareigūnas savo rašytiniu sutikimu taip pat gali būti laikinai perkeltas į pareigas tarptautinėje institucijoje ar užsienio valstybės institucijoje.

7. Į šio straipsnio 5 ar 6 dalyje nurodytas pareigas perkeltas pareigūnas jas gali eiti ne ilgiau kaip 3 metus, jeigu tarptautinė sutartis ar Europos Sąjungos teisės aktai nenustato kitaip.

8. Pasibaigus perkėlimo laikui pagal šio straipsnio 5 ar 6 dalį, pareigūnui garantuojamos iki perkėlimo eitos pareigos. Pareigūnų perkėlimo į šiame straipsnyje nurodytas pareigas ir

atšaukimo iš jų tvarką, socialinių garantijų tarnybos užsienyje metu ypatumus nustato įstatymai ir kiti teisės aktai.

9. Pareigūnas į kitas pareigas taip pat gali būti perkeliamas kitų įstatymų nustatytais atvejais.

38 straipsnis. Laikinas pavedimas atlikti kitas pareigas ir laikinas pavedimas atlikti kito pareigūno funkcijas

1. Esant tarnybiniam būtinumui, Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius įsakymu gali, neperkeldamas į kitas pareigas, laikinai pavesti pareigūnui be jo sutikimo atlikti kitas jo kvalifikaciją atitinkančias aukštesnes, lygiavertes ar žemesnes pareigas. Šiuo laikotarpiu pareigūnas neatlieka pareigų, kurias jis atliko iki laikino pavedimo atlikti kitas pareigas.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytas laikinas pavedimas negali trukti ilgiau kaip vienus metus per 5 pareigūno tarnybos Specialiųjų tyrimų tarnyboje metus, išskyrus atvejus, kai tarnybinis būtinumas pavesti pareigūnui atlikti kitas pareigas atsiranda dėl šias pareigas einančio pareigūno laikinojo nedarbingumo, nėštumo ir gimdymo atostogų ar atostogų vaikui prižiūrėti arba delegavimo į tarptautines, Europos Sąjungos ar užsienio valstybių institucijas, dalyvavimo Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių finansuojamuose paramos teikimo arba Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai projektuose, kuriuose vykdoma su Specialiųjų tyrimų tarnybos funkcijomis ir užduotimis susijusi veikla. Tokiu atveju laikinas pavedimas negali trukti ilgiau, negu išnyks šios tarnybinį būtinumą lėmusios aplinkybės.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka pavedus pareigūnui atlikti aukštesnes pareigas, pareigūnui mokamas darbo užmokestis apskaičiuojamas pagal pareigoms, kurias pavesta laikinai atlikti, nustatytą pareiginę algą, nustatoma nuosekliai aukštesnė pakopa už tą pakopą, kuriai esant pareiginė alga būtų artimiausia ne mažesnė, negu iki laikino pavedimo gauta pareiginė alga.

4. Esant tarnybiniam būtinumui, Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius įsakymu gali laikinai pavesti pareigūnui be jo sutikimo papildomai atlikti kito pareigūno funkcijas. Šiuo laikotarpiu pareigūnas atlieka taip pat ir pareigas, kurias jis atliko iki laikino pavedimo atlikti kito pareigūno funkcijas.

5. Šio straipsnio 4 dalyje nustatytas laikinas pavedimas negali trukti ilgiau kaip vienus metus per 5 pareigūno tarnybos Specialiųjų tyrimų tarnyboje metus, išskyrus atvejus, kai tarnybinis būtinumas pavesti pareigūnui papildomai atlikti kito pareigūno funkcijas atsiranda dėl įprastai šias funkcijas atliekančio pareigūno laikinojo nedarbingumo, nėštumo ir gimdymo atostogų ar atostogų vaikui prižiūrėti arba delegavimo į tarptautines, Europos Sąjungos ar

užsienio valstybių institucijas, dalyvavimo Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių finansuojamuose paramos teikimo arba Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai projektuose, kuriuose vykdoma su Specialiųjų tyrimų tarnybos funkcijomis ir užduotimis susijusi veikla. Tokiu atveju laikinas pavedimas atlikti kito pareigūno funkcijas negali trukti ilgiau, negu išnyks šios tarnybinį būtinumą lėmusios aplinkybės.

6. Šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka pavedus atlikti kito pareigūno funkcijas, pareigūnui mokama priemoka, numatyta šio įstatymo 55 straipsnio 1 dalies 1 punkte.

39 straipsnis. Pareigūno nušalinimas nuo pareigų

1. Pareigūnas privalo būti nušalintas nuo pareigų šiais atvejais:

1) jeigu Tarnyboje pasirodė neblaivus, apsvaigęs nuo narkotinių, psichotropinių ar toksinių medžiagų, – likusiam tos dienos (pamainos) darbo laikui;

2) Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka jam uždraudus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, – Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka atliekamo patikrinimo laikotarpiui;

3) kitų įstatymų nustatytų subjektų sprendimu – šių įstatymų nustatytais sąlygomis ir tvarka.

2. Pareigūnas gali būti nušalinamas nuo pareigų, jeigu jis įtariamas padaręs tarnybinį nusižengimą, pažeminęs pareigūno vardą, sulaužęs priesaiką, padaręs tyčinę nusikalstamą veiką ar nusikalstamą veiką valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams, – iki bus atliktas tarnybinis tyrimas ir priimtas sprendimas dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo ar jo tolesnės tarnybos arba bus baigtas baudžiamasis procesas.

3. Nušalintas nuo pareigų pareigūnas nuo nušalinimo momento grąžina tarnybinį pažymėjimą, tarnybinį ženklą, tarnybinį ginklą, specialiąsias priemones, dokumentus ir kitas darbo priemones, kurias turėjo eidamas pareigas.

4. Nušalinimo terminui pasibaigus, pareigūnas grąžinamas į eitas pareigas, jeigu po nušalinimo nėra pagrindo atleisti jį iš pareigų.

5. Už nušalinimo laikotarpį darbo užmokestis nemokamas. Pareigūnas, nuo tarnybos nušalintas nepagrįstai ar nepasitvirtinus aplinkybėms, lėmusioms nušalinimą, grąžinamas į eitas pareigas, per 10 darbo dienų jam išmokamas darbo užmokestis už laikotarpį, kurį jis buvo nušalintas nuo tarnybos, ir delspinigiai, apskaičiuoti Darbo kodekso 147 straipsnyje nustatyta tvarka. Delspinigiai nemokami, jeigu žala atlyginta kitų įstatymų nustatyta tvarka.

6. Nušalinimo laikotarpiu pareigūnui netaikomas šio įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 5 punkte nustatytas apribojimas.

40 straipsnis. Pareigūnų atleidimas iš tarnybos

1. Pareigūnas atleidžiamas iš tarnybos šiais pagrindais:

- 1) kai jis atsistatydina savo noru;
- 2) kai įsiteisėja teismo apkaltinamasis nuosprendis, kuriuo pareigūnas nuteisiamas už padarytą tyčinę nusikalstamą veiką ar nusikalstamą veiką valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams, arba jam paskiriama bausmė, dėl kurios jis negali eiti savo pareigų;
- 3) kai jis netenka Lietuvos Respublikos pilietybės;
- 4) kai Atestacijos komisija siūlo atleisti pareigūną iš pareigų;
- 5) kai jis sulaužo priesaiką;
- 6) dėl sveikatos būklės, esant tam tikrai asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurios savininko teisės ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Centrinės medicinos ekspertizės komisijos išvadai;
- 7) jeigu jo tarnybinė veikla išbandymo laikotarpiu įvertinama nepatenkinamai;
- 8) kai paaiškėja šio įstatymo 18 straipsnio 2 dalyje ar 23 straipsnyje nurodytos aplinkybės;
- 9) kai jam paskiriama tarnybinė nuobauda – atleidimas iš tarnybos;
- 10) kai jis sulaukia socialinio draudimo senatvės pensijos amžiaus;
- 11) kai paaiškėja, kad priimant į tarnybą buvo nuslėpti ar pateikti tikrovės neatitinkantys duomenys (dokumentai), dėl kurių asmuo negalėjo būti priimtas į tarnybą;
- 12) kai jis atsisako dirbti pakeitus tarnybos sąlygas šio įstatymo 37 straipsnio 2 dalies 1 punkte, 3 dalies 3 punkte, 4 dalies 4 punkte ir 38 straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais;
- 13) kai jis pažemino pareigūno vardą;
- 14) paties prašymu dėl išėjimo į pensiją;
- 15) kai jis sulaukė šio įstatymo 57 straipsnio 1 dalyje nustatyto amžiaus, jeigu jo tarnybos laikas nustatyta tvarka nebuvo pratęstas arba baigėsi jo tarnybos laiko pratęsimo terminas.

2. Pareigūnas gali būti atleidžiamas iš tarnybos šiais pagrindais:

- 1) jeigu jis dėl laikinojo nedarbingumo neatvyksta į tarnybą daugiau kaip 120 kalendorinių dienų iš eilės arba daugiau kaip 140 kalendorinių dienų per paskutinius 12 mėnesių ir jeigu neatvykimas nesusijęs su sužalojimu, susižalojimu, kitu sveikatos sutrikdymu, atsiradusiu atliekant tarnybines pareigas arba dėl tarnybos ar pareigūno statuso;
- 2) kai pareigūno pareigybė panaikinama dėl tarnybos organizavimo pakeitimų, jeigu jo negalima ar jis nesutinka būti perkeltas į kitas pareigas;
- 3) kai į tas pareigas teismo sprendimu grąžinamas anksčiau jas ėjęs pareigūnas, jeigu jo negalima ar jis nesutinka būti perkeltas į kitas pareigas;

4) kai jam įstatymų nustatyta tvarka atimamos specialiosios teisės, susijusios su jo tiesioginių pareigų atlikimu;

5) kai baigiasi Specialiųjų tyrimų tarnybos struktūrinio padalinio, nesančio kitame struktūriniame padalinyje, vadovui ir jo pavaduotojui nustatytas tarnybos laikotarpis, jeigu jo negalima ar jis nesutinka būti perkeltas į kitas pareigas.

41 straipsnis. Pareigūno atleidimas iš tarnybos jam atsistatydinus savo noru

1. Pareigūnas turi teisę atsistatydinti savo noru (šio įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 1 ir 14 punktai), apie tai ne vėliau kaip prieš 14 kalendorinių dienų raštu įspėjęs Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorių. Jeigu Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius sutinka, tarnyba gali būti nutraukta ir anksčiau negu po 14 kalendorinių dienų.

2. Jeigu prašymas atleisti iš tarnybos pagrįstas pareigūno liga ar neįgalumu, trukdančiais tinkamai atlikti tarnybines pareigas, jis turi būti patenkintas kitą darbo dieną nuo prašymo padavimo dienos.

3. Pareigūnas turi teisę atšaukti prašymą ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas nuo jo padavimo dienos, jeigu nėra priimtas Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus įsakymas atleisti šiuo pagrindu.

42 straipsnis. Reikalavimai atleidžiant iš tarnybos kitais atvejais

1. Negalima atleisti pareigūno iš tarnybos jo laikinojo nedarbingumo laikotarpiu ar per atostogas, išskyrus atleidimą pagal šio įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3, 5, 6, 8, 10, 11, 13 punktus ir 2 dalies 1, 4 punktus. Jeigu pareigūnas yra atleistas iš tarnybos pažeidžiant šią nuostatą, jo atleidimo diena laikoma kita po atostogų ar kita po laikinojo nedarbingumo pasibaigimo tarnybos diena.

2. Negalima atleisti iš tarnybos nėščios pareigūnės, taip pat pareigūno, auginančio vaiką (vaikus) iki 3 metų, jeigu šių pareigūnų veiksmuose nėra kaltės.

3. Atleisti pareigūną iš tarnybos pagal šio įstatymo 40 straipsnio 2 dalies 2 punktą galima tik įspėjęs jį raštu prieš 2 mėnesius. Pareigūnui, auginančiam vaiką (vaikus) iki 14 metų, taip pat pareigūnui, kuriam iki teisės gauti pareigūnų ir karių valstybinę pensiją liko ne daugiau kaip 5 metai, apie numatomą atleidimą iš tarnybos turi būti pranešta raštu prieš 4 mėnesius. Jeigu pareigūnas atleidžiamas iš tarnybos nepasibaigus įspėjimo laikui, jo atleidimo data perkeliama iki to laiko, kada turėjo pasibaigti įspėjimo terminas.

4. Atleisti pareigūną iš tarnybos pagal šio įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 6 punktą, 2 dalies 2, 3 ir 4 punktus galima tik tuo atveju, jeigu nėra galimybės pareigūno sutikimu jį perkelti į lygiavertes arba žemesnes pareigas.

5. Atleisti pareigūną iš tarnybos pagal šio įstatymo 40 straipsnio 2 dalies 5 punktą galima tik tuo atveju, jeigu jam pasiūlomos kitos laisvos lygiavertės pareigos, o jeigu jų nėra arba pareigūnas nesutinka būti perkeltas į jas, – žemesnės pareigos, ir pareigūnas nesutinka būti perkeltas į jas.

43 straipsnis. Atleidimo iš tarnybos tvarka

1. Pareigūnai iš tarnybos atleidžiami Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus įsakymu, išskyrus pareigūnus, atleidžiamus Respublikos Prezidento dekretu.

2. Atleidžiamas pareigūnas privalo ne vėliau kaip atleidimo dieną grąžinti tarnybinį pažymėjimą, tarnybinį ženklą, tarnybinį ginklą, specialiąsias priemones, dokumentus ir kitas darbo priemones, kurias gavo eidamas tarnybines pareigas.

44 straipsnis. Atleidimo iš tarnybos apskundimo tvarka ir grąžinimo į tarnybą pagrindai

1. Ginčai dėl pareigūnų atleidimo sprendžiami Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

2. Teismui grąžinus neteisėtai atleistą pareigūną į ankstesnes pareigas, šiam pareigūnui išmokamas jo vidutinis darbo užmokestis už visą priverstinės pravaikštos laiką nuo atleidimo iš tarnybos dienos iki teismo sprendimo įvykdymo dienos.

3. Kai neteisėtai atleistas pareigūnas pareiškia, kad grąžinus jį į ankstesnes pareigas jam būtų sudarytos nepalankios sąlygos dirbti, teismas, konstatuodamas neteisėtą atleidimą, gali pareigūno prašymu negrąžinti jo į darbą, o priteisti jam kompensaciją iki 6 jo vidutinių mėnesinių darbo užmokesčių dydžio ir vidutinį darbo užmokestį už priverstinės pravaikštos laiką nuo atleidimo iš tarnybos dienos iki teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos. Šiuo atveju pareigūnas laikomas atleistu iš tarnybos pagal šio įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 1 punktą nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos.

45 straipsnis. Pareigūnų rezervas

1. Specialiųjų tyrimų tarnyboje gali būti sudaromas pareigūnų rezervas (toliau – rezervas). Į rezervą pareigūnai gali būti įtraukiami, kai jie atleidžiami iš tarnybos Specialiųjų tyrimų tarnyboje ir skiriami į pareigas kitose Lietuvos, užsienio valstybių ar tarptautinėse institucijose, įstaigose, įmonėse, organizacijose, taip pat kai užsiima kita teisėta veikla ir atlieka darbą, susijusį su Specialiųjų tyrimų tarnybos uždaviniais. Pareigūnas įtraukiamas į rezervą ne vėliau kaip kitą darbo dieną po jo atleidimo iš tarnybos dienos.

2. Pareigūnas į rezervą įtraukiamas Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus įsakymu.

3. Pareigūnams, įtrauktiems į rezervą, darbo užmokestis ir kitos su tarnybos santykiais susijusios išmokos nemokamos.

4. Į rezervą įtrauktas pareigūnas atlieka bendrąsias pareigūno pareigas ir valstybės tarnautojo ar kitoms jo einamoms pareigoms pagal pareigybės aprašymą priskirtas funkcijas.

5. Buvimo rezerve laikas įskaičiuojamas į tarnybos stažą tik tuo atveju, kai pareigūnas vėl paskiriamas į Specialiųjų tyrimų tarnybą ir ten išdirba ne mažiau kaip vienus metus.

6. Pareigūnas rezerve nepertraukiamai gali būti ne ilgiau kaip 5 metus, o esant tarnybiniam būtinumui, šis terminas gali būti pratęstas, tačiau bendras buvimo rezerve laikas per visą tarnybos laiką negali viršyti 10 metų.

7. Tais atvejais, kai pareigūnas įtraukiamas į rezervą dėl paskyrimo ar išrinkimo į valstybės politiko, Europos Parlamento nario, Seimo ar Respublikos Prezidento skiriamo valstybės institucijos ar įstaigos vadovo, kito Seimo ar Respublikos Prezidento skiriamo valstybės pareigūno, Seimo ar Respublikos Prezidento skiriamo valstybinės (nuolatinės) komisijos ar tarybos pirmininko, jo pavaduotojo ar nario, taip pat pagal specialų įstatymą įsteigtos komisijos, tarybos, fondo valdybos pirmininko ar nario, politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo, valstybės tarnautojo statusą turinčio įstaigos vadovo, priimto į pareigas įstatymo nustatytai kadencijai, pareigūnas rezerve gali būti ne ilgiau negu maksimalus šių pareigų ėjimo iš eilės laikotarpis, tačiau bendras buvimo rezerve laikas per visą tarnybos laiką negali viršyti 10 metų.

8. Rezervo sudarymo tvarką nustato Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius.

9. Jeigu pareigūnas, įtrauktas į rezervą, atitinka sąlygas, nustatytas šio įstatymo 46 straipsnio 1 dalyje, jis turi teisę pateikti prašymą dėl pareigūno statuso atkūrimo.

46 straipsnis. Pareigūno statuso atkūrimas

1. Atkurti pareigūno statusą – Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka grįžti į eitas arba, jeigu nėra galimybių, į kitas pareigas Specialiųjų tyrimų tarnyboje – turi teisę buvę pareigūnai:

1) pačių prašymu atleisti iš tarnybos ir paskirti dirbti tarptautinėje institucijoje, Europos Sąjungos ar užsienio valstybės institucijoje;

2) pačių prašymu atleisti iš tarnybos ir išvykę kartu su sutuoktiniais, perkeltais, paskirtais ar išrinktais dirbti užsienyje;

3) dėl paskyrimo ar išrinkimo į valstybės politiko, Europos Parlamento nario, Seimo ar Respublikos Prezidento skiriamo valstybės institucijos ar įstaigos vadovo, kito Seimo ar Respublikos Prezidento skiriamo valstybės pareigūno, Seimo ar Respublikos Prezidento skiriamo valstybinės (nuolatinės) komisijos ar tarybos pirmininko, jo pavaduotojo ar nario, taip

pat pagal specialų įstatymą įsteigtos komisijos, tarybos, fondo valdybos pirmininko ar nario, politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo, valstybės tarnautojo statusą turinčio įstaigos vadovo, priimto į pareigas įstatymo nustatytai kadencijai, pareigas savo noru atsistatydino iš tarnybos, karjeros valstybės tarnautojo arba įstaigos vadovo pareigų, – per 3 mėnesius po paskyrimo (išrinkimo) į šias pareigas laikotarpio pabaigos ar kitaip nutrūkus jų įgaliojimams. Tokios teisės neturi asmenys, kurių įgaliojimai eiti šiame punkte nurodytas pareigas nutrūko dėl priežasčių, susijusių su netinkamu pareigų vykdymu, nepatenkinamais tarnybinės veiklos rezultatais, ar už tarnybinius nusižengimus.

2. Pareigūno statusas atkuriamas per 3 mėnesius nuo darbo tarptautinėje institucijoje, Europos Sąjungos ar užsienio valstybės institucijoje pabaigos arba per 3 mėnesius po sutuoktinio perkėlimo, paskyrimo ar išrinkimo dirbti užsienyje laikotarpio pabaigos, arba per 3 mėnesius nuo prašymo atkurti pareigūno statusą pateikimo dienos, jeigu toks prašymas pateikiamas nepasibaigus sutuoktinio perkėlimo, paskyrimo ar išrinkimo dirbti užsienyje laikotarpiui.

3. Pareigūno statusas atkuriamas, jeigu jį atkurti siekiantis asmuo atitinka šio įstatymo 17 ir 18 straipsniuose nustatytus reikalavimus.

X SKYRIUS

PARIGŪNŲ SKATINIMAS IR ATSAKOMYBĖ

47 straipsnis. Pareigūnų skatinimas ir apdovanojimai

1. Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius už pavyzdingą tarnybą pareigūnus gali skatinti:
 - 1) pareikšdamas padėką;
 - 2) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka paskirdamas vienkartinę piniginę išmoką;
 - 3) iki 2 pareiginių algų dydžio pinigine išmoka už asmeninį išskirtinį indėlį įgyvendinant Specialiųjų tyrimų tarnybai nustatytus tikslus arba pasiektus rezultatus bei įgyvendintus uždavinius, kokybiškai ir kiekybiškai viršijančius kitų tokias pačias pareigas einančių pareigūnų veiklos rezultatus;
 - 4) įteikdamas vardinę dovaną;
 - 5) įteikdamas Specialiųjų tyrimų tarnybos žinybinį ženklą;
 - 6) įteikdamas Specialiųjų tyrimų tarnybos garbės ženklą.
2. Pareigūnai už ypatingus nuopelnus Specialiųjų tyrimų tarnyboje gali būti pristatyti valstybės apdovanojimui.
3. Specialiųjų tyrimų tarnybos žinybinio ženklo ir garbės ženklo aprašus ir nuostatus tvirtina Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius.

4. Pareigūnai, turintys galiojančią tarnybinę nuobaudą, neskatinami.

48 straipsnis. Tarnybinės nuobaudos

1. Šio įstatymo nustatyta tvarka už tarnybinius nusižengimus pareigūnams skiriamos šios tarnybinės nuobaudos:

- 1) pastaba;
- 2) papeikimas;
- 3) griežtas papeikimas;
- 4) perkėlimas į žemesnes pareigas;
- 5) atleidimas iš tarnybos.

2. Už vieną nusižengimą taikoma tik viena tarnybinė nuobauda.

3. Sprendimas dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo gali būti skundžiamas Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

49 straipsnis. Pareigūnų tarnybinių nusižengimų tyrimo subjektai, nuobaudų skyrimo tvarka ir nuobaudų išnykimas

1. Tarnybinių nuobaudų skyrimo procedūra pradedama Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus sprendimu, gavus duomenų apie galbūt padarytą tarnybinį nusižengimą. Tarnybinio nusižengimo tyrimą atlieka Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius, Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus įgalioti pareigūnai ar Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus sudaryta komisija.

2. Tarnybinė nuobauda turi būti paskirta ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo tarnybinio nusižengimo paaiškėjimo dienos, neįskaitant laiko, kai pareigūnas nebuvo tarnyboje dėl ligos, atostogų arba buvo išvykęs į tarnybinę komandiruotę ar stažuotę užsienyje. Negalima skirti tarnybinės nuobaudos praėjus vieniems metams nuo nusižengimo padarymo dienos, išskyrus atvejus, kai tarnybinio nusižengimo tyrimas sustabdomas šio straipsnio 4 dalyje nurodytais atvejais arba kai tarnybinis nusižengimas nustatomas atliekant auditą, piniginių ar kitokių vertybių inventorizaciją arba kompetentingos institucijos atliekamą tarnybinį ar kitą patikrinimą. Šiais atvejais tarnybinė nuobauda turi būti paskirta ne vėliau kaip per 3 metus nuo tarnybinio nusižengimo padarymo dienos ir ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo kompetentingos institucijos atlikto tyrimo pabaigos dienos.

3. Pareigūnas, įtariamas padaręs tarnybinį nusižengimą, gali pateikti raštu paaiškinimą dėl tarnybinio nusižengimo. Jeigu pareigūnas paaiškinimo raštu nepateikia, surašomas aktas, kurį pasirašo tarnybinį tyrimą atlikęs pareigūnas ir du kiti pareigūnai arba tarnybinį tyrimą atlikusios komisijos nariai. Šiuo aktu patvirtinama, kad pareigūnas nepateikė paaiškinimo raštu.

4. Jeigu paaiškėja, kad tarnybinis nusižengimas turi nusikalstamos veikos ar administracinio nusižengimo požymių, tarnybinių nuobaudų skyrimo procedūra sustabdoma ir medžiaga perduodama tirti kompetentingai institucijai. Tarnybinio nusižengimo tyrimas sustabdomas ir paaiškėjus, kad dėl šios pareigūno veikos yra pradėtas baudžiamasis procesas arba administracinio nusižengimo teiseną. Jeigu atsisakoma pradėti ikiteisminį tyrimą ar administracinio nusižengimo teiseną arba pasibaigia baudžiamasis procesas ar administracinio nusižengimo teiseną, tarnybinės nuobaudos skyrimo procedūra tęsiama ir tarnybinė nuobauda turi būti paskirta ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo šių sąlygų atsiradimo. Kai pareigūno veika turi savarankiško tarnybinio nusižengimo požymių, pagal kuriuos akivaizdžiai galima šį tarnybinį nusižengimą atskirti nuo nusikalstamos veikos ar administracinio nusižengimo, tarnybinio nusižengimo tyrimas tęsiamas neatsižvelgiant į baudžiamojo proceso ar administracinio nusižengimo teisenos eigą.

5. Tarnybinė nuobauda skiriama Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus įsakymu.

6. Tarnybinių nusižengimų tyrimo tvarka nustatoma Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus įsakymu.

7. Pareigūnas laikomas nebaustas tarnybine nuobauda, jeigu po nuobaudos už tarnybinį nusižengimą (išskyrus atleidimą iš tarnybos) skyrimo praėjo vieni metai.

8. Tarnybinė nuobauda Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus motyvuotu sprendimu už gerą tarnybą gali būti panaikinta pirmiau, negu sueis šio straipsnio 7 dalyje nustatytas terminas. Tarnybinė nuobauda taip pat gali būti panaikinta, jeigu pareigūnas gauna valstybės apdovanojimą.

50 straipsnis. Pareigūnų materialinė atsakomybė

1. Pareigūnas turi atlyginti savo neteisėta kalta veika Specialiųjų tyrimų tarnybai padarytą tiesioginę materialinę žalą.

2. Atlyginama visa šio straipsnio 1 dalyje nurodyta žala, tačiau atlygintinos žalos dydis negali viršyti 6 vidutinių pareigūno darbo užmokesčių, išskyrus atvejus, kai žala padaryta tyčia.

3. Padarytą žalą pareigūnas gali atlyginti savo noru.

4. Jeigu pareigūnas gera valia šalių susitarimu žalos neatlygino natūra ar pinigais, padarytos žalos atlyginimas Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus sprendimu išskaitomas iš pareigūno darbo užmokesčio. Ne teismine tvarka išskaitomas žalos atlyginimas negali viršyti žalą padariusio pareigūno vieno mėnesio vidutinio darbo užmokesčio dydžio net ir tuo atveju, jeigu buvo padaryta didesnė žala. Ne teismine tvarka per mėnesį išskaitoma suma negali viršyti

20 procentų pareigūnui priklausančio per mėnesį mokėti darbo užmokesčio. Sprendimas dėl žalos atlyginimo turi būti priimtas ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo žalos paaikšėjimo dienos.

5. Pagal šio straipsnio 2 dalį pareigūnui priklausančios atlyginti žalos dalis, kuri liko neatlyginta po žalos atlyginimo išskaitymo šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka, išieškoma pareiškus ieškinį teisme.

6. Pareigūnas, nesutinkantis su Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus sprendimu dėl Specialiųjų tyrimų tarnybai padarytos žalos atlyginimo, turi teisę kreiptis į teismą. Kreipimasis į teismą sustabdo žalos atlyginimo išieškojimą.

7. Pareigūno atleidimas iš tarnybos neatleidžia jo nuo padarytos dėl jo kaltės žalos atlyginimo.

8. Pareigūno padarytą žalą atlyginusi Specialiųjų tyrimų tarnyba turi regreso teisę reikalauti iš žalą padariusio pareigūno tokio žalos atlyginimo, kiek ji sumokėjo, bet ne daugiau kaip 9 vidutinių pareigūno darbo užmokesčių. Jeigu pareigūnas žalą padarė tyčia, Specialiųjų tyrimų tarnyba į padariusį žalą pareigūną turi tokio dydžio regreso teisę, kiek ji sumokėjo žalos atlyginimo.

XI SKYRIUS

PAREIGŪNŲ DARBO UŽMOKESTIS

51 straipsnis. Pareigūnų darbo užmokestis

1. Pareigūnų darbo užmokestį sudaro:

- 1) pareiginė alga;
- 2) priedas už tarnybinį rangą;
- 3) priedas už ištarnautus Lietuvos valstybei metus;
- 4) priemokos;
- 5) apmokėjimas už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties ir viršvalandinių darbą.

2. Pareigūnui už dalyvavimą Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių finansuojamuose paramos teikimo arba Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai projektuose, kuriuose vykdoma su Specialiųjų tyrimų tarnybos uždaviniais ir funkcijomis susijusi veikla, iš Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių lėšų pagal paramos teikimo projektų sutartyse nustatytas sąlygas ir įkainius gali būti mokamos vienkartinės ar periodinės išmokos. Už laiką, kurį pareigūnas dalyvauja minėtuose paramos teikimo projektuose ir už kurį gauna išmokas iš Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų,

užsienio valstybių lėšų, skirtų minėtiems paramos teikimo projektams įgyvendinti, šio straipsnio 1 dalyje nustatytas darbo užmokestis pareigūnui nemokamas.

52 straipsnis. Pareiginė alga

1. Pareigūno pareiginė alga nustatoma pagal šio įstatymo priede pareigūno pareigybei nustatytą pareiginės algos koeficientą.

2. Pareigūno darbo užmokesčiui apskaičiuoti taikomas darbo užmokesčio ir pareiginės algos bazinis dydis (toliau – bazinis dydis), kurį ateinantiems metams Vyriausybės teikimu, įvertinus praėjusių metų vidutinę metinę infliaciją (skaičiuojant nacionalinį vartotojų kainų indeksą) ir kitų vidutinio darbo užmokesčio viešajame sektoriuje dydžiui ir kitimui poveikį turinčių veiksnių įtaką, tvirtina Seimas iki Seimo pavasario sesijos pabaigos. Tvirtinamas naujas bazinis dydis negali būti mažesnis už esamą bazinį dydį, išskyrus atvejus, kai iš esmės pablogėja valstybės ekonominė ir finansinė būklė.

3. Pareiginė alga apskaičiuojama atitinkamą pareiginės algos koeficientą, nustatytą šio įstatymo priede, dauginant iš bazinio dydžio. Pareiginė alga apvalinama vadovaujantis bendromis skaičių apvalinimo taisyklėmis taip, kad paskutinis skaitmuo būtų 0 arba 5.

4. Pareigūnų, dirbusių ne visas mėnesio darbo dienas ar dirbančių ne visą darbo dieną, pareiginė alga apskaičiuojama taip: pareiginės algos dydis padalijamas iš to mėnesio nustatytų darbo valandų ar dienų skaičiaus, gautas darbo valandos ar darbo dienos atlygis padauginamas iš pareigūno dirbtų valandų ar dienų skaičiaus.

53 straipsnis. Priedas už tarnybinį rangą

Pareigūnams priedai už tarnybinį rangą skaičiuojami nuo pareiginės algos:

- 1) jaunesniajam agentui, agentui, vyresniajam agentui, specialiajam agentui patarėjui – 10 procentų dydžio;
- 2) specialiajam agentui – 15 procentų dydžio;
- 3) vyresniajam specialiajam agentui – 20 procentų dydžio;
- 4) vyriausiajam specialiajam agentui – 25 procentų dydžio;
- 5) ypatingajam specialiajam agentui – 30 procentų dydžio.

54 straipsnis. Priedas už ištarnautus Lietuvos valstybei metus

1. Pareigūnams mokamas priedas už ištarnautus Lietuvos valstybei metus nuo 1990 m. kovo 11 d. einant pareigas, nurodytas Valstybės tarnybos įstatymo 4 straipsnio 1–4 dalyse ir 5 dalies 1–4 punktuose (išskyrus savivaldybės tarybos narius, kurie nebuvo merais ir mero

pavaduotojais). Į ištarnautus metus įskaitomi laikotarpiai, nurodyti Valstybės tarnybos įstatymo 42 straipsnio 1 dalyje, apskaičiuoti Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Priedą už ištarnautus valstybei metus sudaro 3 procentai pareigūno pareiginės algos už kiekvienus 3 metus, tačiau priedo dydis neturi viršyti 30 procentų pareiginės algos.

55 straipsnis. Priemokos

1. Pareigūnams mokamos šios priemokos:

1) už darbą, kai raštu laikinai pavedama atlikti ir kito pareigūno funkcijas;

2) trūkstant darbo rinkoje atitinkamų profesijų, atsižvelgiant į Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytą atskirų profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašą;

3) už darbą, kai yra nukrypimų nuo normalių darbo sąlygų.

2. Priemokų dydis nustatomas Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus įsakymu. Šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytos priemokos dydis negali viršyti 40 procentų pareiginės algos, 1 dalies 2 punkte – 100 procentų pareiginės algos, 1 dalies 3 punkte – 20 procentų pareiginės algos.

3. Šiame straipsnyje numatytų priemokų skyrimo kriterijus ir tvarką nustato Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius.

56 straipsnis. Darbas poilsio ir švenčių dienomis, nakties ir viršvalandinis darbas

1. Viršvalandinis darbas – laikas, kai pareigūnas faktiškai dirba viršydamas darbo laiko režimo jam nustatytą darbo dienos (pamainos) ar apskaitinio laikotarpio bendrą darbo laiko trukmę.

2. Už darbą poilsio dieną, kuri nenustatyta pagal darbo (pamainos) grafiką, mokamas dvigubas pareigūno darbo užmokestis.

3. Už darbą švenčių dieną mokamas dvigubas pareigūno darbo užmokestis.

4. Už darbą naktį mokamas pusantro pareigūno darbo užmokesčio dydžio užmokestis.

5. Už viršvalandinį darbą mokamas pusantro pareigūno darbo užmokesčio dydžio užmokestis. Už viršvalandinį darbą poilsio dieną, kuri nenustatyta pagal darbo (pamainos) grafiką, ar viršvalandinį darbą naktį mokamas dvigubas pareigūno darbo užmokestis, o už viršvalandinį darbą švenčių dieną du su puse pareigūno darbo užmokesčio dydžio užmokestis.

6. Pareigūno prašymu darbo poilsio ar švenčių dienomis laikas ar viršvalandinio darbo laikas, padauginți iš šio straipsnio 2–5 dalyse nustatyto atitinkamo darbo užmokesčio dydžio, gali būti pridedami prie kasmetinių atostogų laiko.

7. Nėščioms pareigūnėms, neseniai pagimdžiusioms pareigūnėms ir krūtimi maitinančioms pareigūnėms, pareigūnams, auginantiems vaiką iki 3 metų, pareigūnams,

vieniems auginantiems vaiką iki 14 metų arba neįgalų vaiką iki 18 metų, ir pareigūnams, slaugantiems neįgalų asmenį, galima pavesti dirbti viršvalandinį darbą tik gavus jų rašytinį sutikimą.

XII SKYRIUS

SOCIALINĖS GARANTIJOS

57 straipsnis. Tarnybos laikas

1. Pareigūnai, išskyrus Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorių ir direktoriaus pavaduotojus, Specialiųjų tyrimų tarnyboje tarnauja, iki jiems sukanka 60 metų.

2. Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius ir direktoriaus pavaduotojai tarnauja iki įsigalioja Respublikos Prezidento dekretas dėl jų atleidimo iš pareigų.

3. Pareigūnas, paskirtas į pareigas 5 metų tarnybos laikotarpiui, tarnauja iki kadencijos ar šio laikotarpio pabaigos, bet ne ilgiau, negu jis sulaukia socialinio draudimo senatvės pensijos amžiaus.

4. Pareigūno prašymu jo tarnybos laikas gali būti pratęstas, bet ne ilgiau, negu jis sulaukia socialinio draudimo senatvės pensijos amžiaus. Tarnybos laiką pratęsia asmuo, įgaliotas skirti pareigūną į pareigas ir atleisti iš jų, nurodydamas tarnybos laiko pratęsimo terminą.

58 straipsnis. Atostogos

1. Pareigūnams kasmetinių atostogų trukmė nustatoma atsižvelgiant į tarnybos stažą. Nustatoma tokia kasmetinių atostogų trukmė pareigūnams, išstarnavusiems:

- 1) iki 5 metų, – 22 darbo dienos;
- 2) nuo 5 iki 10 metų, – 25 darbo dienos;
- 3) nuo 10 iki 15 metų, – 28 darbo dienos;
- 4) nuo 15 iki 20 metų, – 31 darbo diena;
- 5) daugiau kaip 20 metų, – 34 darbo dienos.

2. Pareigūnui kasmetinės atostogos gali būti suteikiamos dalimis. Viena iš kasmetinių atostogų dalių negali būti trumpesnė kaip 10 darbo dienų.

3. Pareigūnams gali būti suteikiamos šios tikslinės atostogos:

- 1) nėštumo ir gimdymo;
- 2) tėvystės;
- 3) vaikui prižiūrėti;
- 4) mokymosi;
- 5) dėl gyvenamosios vietos pakeitimo;
- 6) nemokamos – iki 30 kalendorinių dienų per metus;

7) kūrybinės.

4. Pareigūnų atostogų trukmę ir suteikimo tvarką nustato šis įstatymas, Darbo kodeksas ir kiti teisės aktai.

5. Mokymosi atostogos gali būti suteikiamos pareigūno prašymu, pateikus atitinkamus mokymo įstaigos dokumentus. Pareigūnams už mokymosi atostogas, nurodytas šio straipsnio 3 dalies 4 punkte, mokama ne mažiau kaip pusė pareigūno darbo užmokesčio.

6. Pareigūnui, Specialiųjų tyrimų tarnyboje išstarnavusiam ne mažiau kaip 3 mėnesius, gali būti suteiktos iki vienerių metų trukmės kūrybinės atostogos. Šiuo atveju pareigūnui paliekamos jo eitos pareigos, tačiau jam nustatytas darbo užmokestis nemokamas. Pasinaudoti šiomis atostogomis pareigūnas gali ne dažniau kaip vieną kartą per 5 metus.

7. Pareigūnui, keičiančiam gyvenamąją vietą dėl perkėlimo į kitas pareigas (išskyrus atvejus, kai tarnybos vieta keičiama pareigūno prašymu) ar laikino pavedimo atlikti kitas pareigas kitoje gyvenamojoje vietovėje, persikelti skiriama iki 5 darbo dienų. Už šį laikotarpį pareigūnui mokamas jo vidutinis darbo užmokestis, taip pat Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka kompensuojamos persikėlimo išlaidos.

8. Pareigūnai, esant tarnybiniam būtinumui, Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka gali būti atšaukiami iš kasmetinių atostogų. Pareigūno dėl atšaukimo iš atostogų patirtas išlaidas atlygina Specialiųjų tyrimų tarnyba Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka.

59 straipsnis. Kompensacijos ir pašalpos

1. Pareigūnui žuvus dėl tarnybos, jo šeimai – sutuoktiniui ar partneriui (kai partnerystė įregistruota įstatymų nustatyta tvarka), vaikams (įvaikiams) iki 18 metų, taip pat vyresniems vaikams (įvaikiams), jeigu jie mokosi įregistruotose bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose pagal bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo programas grupinio mokymosi forma kasdieniu, neakivaizdiniu ir nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais, pavienio mokymosi forma savarankišku ir nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais ir aukštojoje mokykloje pagal nuolatinę studijų formą, iki jiemis sukaks 24 metai, žuvusiojo vaikams, gimusiems po jo mirties, tėvui ar motinai – ir nedarbingiems asmenims, kurie buvo žuvusiojo išlaikomi arba jo mirties dieną turėjo teisę gauti jo išlaikymą, per vienus metus nuo pareigūno mirties lygiomis dalimis išmokama 120 mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio vienkartinė kompensacija, sumažinta priklausančios išmokėti Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatyme nustatytos vienkartinės socialinio draudimo išmokos apdraustajam mirus dydžiu. Pareigūnas, žuvęs dėl tarnybos, laidojamas valstybės lėšomis.

2. Pareigūną pripažinus nežinia kur esančiu ar paskelbus žuvusiu, laikoma, kad jis yra pripažintas nežinia kur esančiu ar paskelbtas žuvusiu dėl tarnybos, jeigu neįrodyta kitaip, ir jo šeimai bei nedarbingiems asmenims, kurie buvo jo išlaikomi arba nurodytą dieną turėjo teisę gauti jo išlaikymą, nuo pareigūno pripažinimo nežinia kur esančiu ar jo paskelbimo žuvusiu dienos kas mėnesį lygiomis dalimis mokama jo vidutinio darbo užmokesčio pašalpa, neviršijant 120 mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio sumos.

3. Pareigūnui, kuris buvo sužalotas, susižalojo arba jo sveikata buvo sutrikdyta atliekant tarnybines pareigas, jeigu tarnybinių pareigų atlikimas buvo susijęs su padidėjusiu pavojumi ar padidėjusia rizika pareigūno gyvybei ar sveikatai, arba kai jo sužalojimas, susižalojimas ar sveikatos sutrikdymas yra susijęs su jo tarnybinių pareigų atlikimu, jeigu tarnybinių pareigų atlikimas buvo susijęs su padidėjusiu pavojumi ar padidėjusia rizika pareigūno gyvybei ar sveikatai, arba kai jo sveikata sutrikdyta dėl tarnybinių pareigų atlikimo ar pareigūno statuso, Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka išmokama kompensacija, sumažinta priklausančios išmokėti Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatyme nustatytos netekto darbingumo vienkartinės kompensacijos ar netekto darbingumo periodinės kompensacijos, mokėtinos ne daugiau kaip 12 mėnesių, dydžiu, atsižvelgiant į netekto darbingumo lygį ir sveikatos sutrikdymo mastą. Nustatomos šios kompensacijos:

- 1) netekusiems 75–100 procentų darbingumo dėl sužalojimo ar susižalojimo – 60 mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio;
- 2) netekusiems 60–70 procentų darbingumo dėl sužalojimo ar susižalojimo – 48 mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio;
- 3) netekusiems 45–55 procentų darbingumo dėl sužalojimo ar susižalojimo – 36 mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio;
- 4) netekusiems iki 40 procentų darbingumo dėl sužalojimo ar susižalojimo ir dėl to pripažintiems netinkamais tarnybai – 30 mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio;
- 5) sunkaus sveikatos sutrikdymo atveju – 24 mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio;
- 6) apysunkio sveikatos sutrikdymo atveju – 18 mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio;
- 7) lengvo sveikatos sutrikdymo atveju – nuo 1 iki 12 mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio.

4. Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka nustatoma, ar pareigūno mirtis, susižalojimas, sužalojimas arba sveikatos sutrikdymas yra susijęs su tarnyba, tarnybinių pareigų atlikimu ar pareigūno statusu, ar tarnybinių pareigų atlikimas yra susijęs su padidėjusiu

pavojumi ar padidėjusia rizika pareigūno gyvybei ar sveikatai, taip pat kompensacijos, mokėtinos lengvo sveikatos sutrikdymo atveju, dydis.

5. Pareigūno sveikatos sutrikdymo sunkumo laipsnį teisės aktų nustatyta tvarka nustato asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurios savininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Centrinė medicinos ekspertizės komisija, vadovaudamasi Vyriausybės tvirtinamu pareigūnų sunkių, apysunkių ir lengvų sužeidimų, traumų ir kitų sveikatos sutrikdymų sąrašu.

6. Pareigūnui, keičiančiam gyvenamąją vietą dėl perkėlimo į kitas pareigas (išskyrus atvejus, kai tarnybos vieta keičiama pareigūno prašymu) ar laikino pavedimo atlikti kitas pareigas kitoje gyvenamojoje vietovėje, išmokama vieno mėnesio vidutinio darbo užmokesčio dydžio vienkartinė pašalpa.

7. Pareigūnui, pakeitusiam gyvenamąją vietą dėl perkėlimo į aukštesnes arba lygiavertes pareigas (išskyrus atvejus, kai tarnybos vieta keičiama pareigūno prašymu), taip pat pareigūnui, pakeitusiam gyvenamąją vietą dėl perkėlimo į žemesnes pareigas šio įstatymo 37 straipsnio 4 dalies 4 ir 7 punktuose nurodytais pagrindais ar dėl laikino pavedimo atlikti kitas pareigas kitoje gyvenamojoje vietovėje, jų prašymu Vyriausybės nustatyta tvarka gali būti kompensuojamos gyvenamųjų patalpų nuomos išlaidos ar jų dalis. Šios išlaidos kompensuojamos, jeigu pareigūnas, jo sutuoktinis ar partneris (kai partnerystė įregistruota įstatymų nustatyta tvarka), nepilnamečiai vaikai (įvaikiai) pareigūno tarnybos atlikimo vietoje neturi ir per pastaruosius 5 metus neturėjo nuosavybės teise priklausančios gyvenamosios patalpos, atitinkančios techninius ir sanitarinius reikalavimus.

8. Šio straipsnio 7 dalyje nustatytomis sąlygomis gyvenamųjų patalpų nuomos išlaidos kompensuojamos:

1) pareigūnams, kurie į pareigas pirmą kartą arba pakartotinai skiriami 5 metų laikotarpiui arba kadencijai, – kol jie eina šias pareigas;

2) pareigūnams, kurie į pareigas skiriami neterminuotai, – 5 metus nuo skyrimo į šias pareigas dienos;

3) pareigūnams, kurie į pareigas kitoje gyvenamojoje vietovėje perkelti esant tarnybiniam būtinumui ne ilgesniam kaip 3 mėnesių laikotarpiui arba kuriems laikinai pavesta atlikti kitas pareigas kitoje gyvenamojoje vietovėje, – perkėlimo į kitas pareigas arba pareigų, kurias pavesta laikinai atlikti, atlikimo laikotarpiu.

9. Vyriausybės nustatyta tvarka pareigūnams, jų šeimos nariams atlyginama materialinė žala, atsiradusi jiems nukentėjus dėl priežasčių, susijusių su pareigūno tarnyba.

10. Šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytos kompensacijos nemokamos, jeigu:

1) pareigūnas žuvo, susižalojo darydamas tyčinį nusikaltimą ar tyčinį baudžiamąjį nusižengimą arba pareigūnas buvo sužalotas ar jo sveikata buvo sutrikdyta jam darant tyčinį nusikaltimą ar tyčinį baudžiamąjį nusižengimą;

2) pareigūno mirties, sužalojimo, susižalojimo ar sveikatos sutrikdymo priežastis buvo su tarnybinių pareigų atlikimu nesusijęs apsvaigimas nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar kitų svaigųjų medžiagų;

3) pareigūnas nusižudė, kėsinosi nusižudyti ar tyčia susižalojo;

4) pareigūnas žuvo, susižalojo, buvo sužalotas ar jo sveikata buvo sutrikdyta per eismo įvykį, jeigu šis pareigūnas vairavo transporto priemonę neturėdamas teisės jos vairuoti arba perdavė ją vairuoti asmeniui, apsvaigusiam nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar kitų svaigųjų medžiagų arba neturinčiam teisės jos vairuoti;

5) pareigūno sveikata sutriko ar jis mirė dėl ligos ir tai nesusiję su tarnybinių pareigų atlikimu arba pareigūno mokymu;

6) pareigūno mirties ar susižalojimo priežastis buvo sąmoningas, su tarnybiniu būtinumu nesusijęs saugumo taisyklių pažeidimas.

60 straipsnis. Išeitinės išmokos pareigūnams, atleidžiamiems iš tarnybos Specialiųjų tyrimų tarnyboje

1. Atleidžiant pareigūnus iš tarnybos Specialiųjų tyrimų tarnyboje šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalies 4 ar 7 punkte, 40 straipsnio 1 dalies 6 punkte, 2 dalies 1, 2, 3 ar 5 punkte nustatytais pagrindais, išmokama 2 mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyta išeitinė išmoka, išskyrus išmoką, mokėtiną atleidžiant pareigūną šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalies 4 punkte, 40 straipsnio 1 dalies 6 punkte ir 2 dalies 1 punkte nustatytais pagrindais, pradedama mokėti praėjus vienam mėnesiui nuo pareigūno atleidimo dienos ir mokama kas mėnesį lygiomis dalimis, bet kiekviena šių dalių turi būti ne mažesnė negu vieno mėnesio jo gauto vidutinio darbo užmokesčio dydžio. Išeitinės išmokos mokėjimas nutraukiamas, jeigu asmuo pradeda eiti valstybės tarnautojo pareigas ar priimamas į darbą įstaigoje, išlaikomoje iš valstybės ar savivaldybės biudžeto, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ar iš kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų, valstybės ar savivaldybės įmonėje, viešojoje įstaigoje, kurių savininkė yra valstybė arba savivaldybė, ar Lietuvos banke. Jeigu asmuo pradeda eiti valstybės tarnautojo pareigas ne pirmą mėnesio dieną, šio straipsnio 1 dalyje nustatyta išeitinė išmoka mokama tik už to mėnesio dienas iki priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas ar priėmimo į darbą įstaigoje, išlaikomoje iš valstybės ar savivaldybės biudžeto, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ar iš kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų,

valstybės ar savivaldybės įmonėje, viešojoje įstaigoje, kurių savininkė yra valstybė arba savivaldybė, ar Lietuvos banke dienos.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyto dydžio išeitinė išmoka pareigūnams, turintiems didesnę kaip 5 metų tarnybos stažą, didinama pusantro karto, didesnę kaip 10 metų – du kartus, didesnę kaip 20 metų – tris kartus.

61 straipsnis. Pareigūnų socialinis draudimas ir pensijos

1. Pareigūnai draudžiami visų Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatyme nurodytų rūšių socialiniu draudimu. Draudimo tvarką ir sąlygas nustato atskiri socialinio draudimo rūšis reglamentuojantys teisės aktai.

2. Nelaimingų atsitikimų tarnyboje, nelaimingų atsitikimų pakeliui į tarnybą ar iš tarnybos tyrimo ir apskaitos tvarką nustato Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius. Pareigūnams, kurie tapo laikinai nedarbingi dėl tarnybinių pareigų atlikimo arba kurių laikinasis nedarbingumas susijęs su tarnybinių pareigų atlikimu (kai pareigūnas tampa laikinai nedarbingas ne dėl nelaimingo atsitikimo tarnyboje, nelaimingo atsitikimo pakeliui į tarnybą ar iš tarnybos), iš Specialiųjų tyrimų tarnybos lėšų Vyriausybės nustatyta tvarka kompensuojamas vidutinio jų darbo užmokesčio ir gautos ligos išmokos skirtumas.

3. Pareigūnai turi teisę gauti pareigūnų ir karių valstybinę pensiją pagal įstatymą, reglamentuojantį pareigūnų ir karių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo tvarką.

62 straipsnis. Pareigūnų papildoma sveikatos priežiūra

1. Pareigūnams užtikrinama papildoma valstybės biudžeto lėšomis finansuojama sveikatos priežiūra, apimanti specializuotąją medicininę ekspertizę, prevencinę medicinos pagalbą, medicininę reabilitaciją, sveikatos grąžinamąjį ir antirecidyvinių gydymą, prevencinę medicininę ir psichologinę reabilitaciją, psichologinės paramos, sveikatos ugdymo ir stiprinimo priemonių taikymą, taip pat neapmokamą iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto asmens sveikatos priežiūrą asmens sveikatos priežiūros įstaigose, papildomai remiamą iš valstybės biudžeto lėšų. Pareigūnams užtikrinamos tokios pačios apimtys kaip ir vidaus tarnybos sistemos pareigūnams papildomos sveikatos priežiūros paslaugos.

2. Vidaus reikalų ministerija ar jos įgaliota institucija organizuoja šio straipsnio 1 dalyje nurodytą pareigūnų sveikatos priežiūrą asmens sveikatos priežiūros įstaigose, naudodamasi pareigūnų tarnybos ir (arba) gyvenamųjų vietovių asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų teikiamomis paslaugomis.

3. Į pareigūnams teikiamas iš valstybės biudžeto finansuojamas sveikatos priežiūros paslaugas asmens sveikatos priežiūros įstaigose turi teisę ir buvę pareigūnai – pareigūnų ir karių valstybinių pensijų gavėjai.

4. Pareigūnų specializuotosios medicininės ekspertizės tvarką nustato Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras, suderinęs su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministru, o privalomų profilaktinių sveikatos patikrinimų tvarką nustato sveikatos apsaugos ministras, suderinęs su Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriumi ir vidaus reikalų ministru.

63 straipsnis. Pareigūnams teikiama pagalba

1. Pareigūnui, vykdžiusiam pavestas funkcijas ir viršijusiam tarnybinės rizikos ribas, ir tuo padariusiam nusikalstamą veiką ar administracinį nusižengimą arba nukentėjusiam atliekant tarnybines funkcijas ar dėl tarnybos, iš Specialiųjų tyrimų tarnybai skirtų lėšų gali būti kompensuojamos teisinių paslaugų išlaidos ar jų dalis. Kompensaciją skiria Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius.

2. Pareigūnams, kurių materialinė būklė tapo sunki dėl ligos, šeimos nario ligos ar mirties, stichinės nelaimės, turto netekimo, taip pat kitais ypatingais atvejais gali būti skiriama iki 5 minimaliųjų mėnesinių algų dydžio pašalpa. Pareigūno, kuris mirė dėl priežasčių, nesusijusių su tarnyba, šeimos nariams gali būti skiriama iki 5 minimaliųjų mėnesinių algų dydžio pašalpa. Pašalpa mokama iš Specialiųjų tyrimų tarnybai skirtų lėšų.

64 straipsnis. Kitos garantijos

1. Pareigūnams garantuojamos einamos pareigos ir nustatytas darbo užmokestis:

1) kai Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus ar jo įgalioto pareigūno sprendimu yra pasiūsti į mokymo arba kvalifikacijos tobulinimo kursus;

2) kai pareigūnai yra išsiųsti į tarnybinę komandiruotę, – darbo dienomis komandiruotėje ir komandiruotės metu kelionėje išbūtą laiką;

3) kai pareigūnai pagal kvietimą ar šaukimą yra išvykę į teismą arba į teisėsaugos ar kontrolės (priežiūros) funkcijas atliekančias institucijas;

4) kai pareigūnai yra išvykę karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos nurodymu;

5) artimųjų giminaičių (tėvų (įtėvių), vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių), seserų (įseserių), senelių, vaikų, sutuoktinio, jo tėvų (įtėvių), vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių), seserų (įseserių), sugyventinio, jeigu jis nurodytas pareigūno privačių interesų deklaracijoje, jo tėvų (įtėvių), vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių) ir seserų (įseserių) mirties atveju – iki 3 darbo dienų;

6) donorams – darbo dienomis, kuriomis jie teisės aktų nustatyta tvarka turi būti atleidžiami nuo tarnybos;

7) kai pareigūnai, gavę tiesioginio vadovo sutikimą, yra išvykę į sveikatos priežiūros įstaigą ir valstybės ar savivaldybės instituciją ar įstaigą, – iki vienos darbo dienos.

2. Kai pareigūnas atlieka privalomąją karo tarnybą arba alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, jam garantuojamos einamos pareigos.

3. Pareigūnai dirba 40 valandų darbo savaitę. Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius, direktoriaus pavaduotojai, pareigūno tiesioginis vadovas, esant tarnybiniam būtinumui, pareigūnams gali pavesti dirbti viršvalandinį darbą. Per vieną darbo dieną pareigūnui gali būti pavedama dirbti iki 4 valandų viršvalandinio darbo, o jeigu pareigūnas sutinka, – iki 8 valandų, per darbo savaitę gali būti pavedama dirbti iki 8 valandų viršvalandinio darbo, o jeigu pareigūnas sutinka, – iki 20 valandų. Per kalendorinius metus pareigūnui gali būti pavedama dirbti iki 250 valandų viršvalandinio darbo.

4. Kasdienio nepertraukiamojo poilsio tarp darbo dienų trukmė negali būti trumpesnė kaip 11 valandų iš eilės, o darbo savaitės nepertraukiamasis poilsis turi trukti ne mažiau kaip 35 valandas.

65 straipsnis. Šiame skyriuje nurodytų socialinių garantijų finansavimo šaltiniai

Šiame skyriuje nurodytoms socialinėms garantijoms, išskyrus šio įstatymo 62 straipsnio 1 ir 3 dalyse, 63 straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytų sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, įgyvendinti naudojami Specialiųjų tyrimų tarnybai skiriami valstybės biudžeto asignavimai.

XIII SKYRIUS

ŠAUNAMŲJŲ GINKLŲ IR KITŲ PRIEVARTOS PRIEMONIŲ NAUDOJIMAS

66 straipsnis. Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnų teisė panaudoti prievartą

1. Šis įstatymas suteikia Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnui teisę įgyvendinant jam priskirtus uždavinius reikalauti, kad asmenys vykdytų teisėtus jo nurodymus. Šių nurodymų nevykdymo ar pasipriešinimo atveju Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnas turi teisę panaudoti prievartą įstatymų nustatyta tvarka.

2. Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnai turi teisę turėti, saugoti ir panaudoti tarnybinių šaunamųjų ginklų, sprogmenis ir sprogstamąsias medžiagas.

67 straipsnis. Prievartos priemonės ir jų naudojimo sąlygos

1. Pareigūnas turi teisę panaudoti prievartą tik tarnybinio būtinumo atvejais ir tik tiek, kiek to reikia tarnybinėms pareigoms įvykdyti. Pareigūnas naudoti prievartą privalo adekvačiai esamoms aplinkybėms ir proporcingai esamam pavojui, atsižvelgdamas į konkrečią situaciją,

teisės pažeidimo pobūdį, intensyvumą ir individualias pažeidėjo savybes. Fizinė prievarta naudojama tik tada, kai psichinė prievarta buvo neveiksminga arba kai bet koks delsimas kelia pavojų pareigūno ar kito asmens gyvybei ar sveikatai.

2. Psichinę prievartą pareigūnas turi teisę panaudoti šio straipsnio 3 ir 4 dalyse arba šio įstatymo 68 straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais.

3. Fizinę prievartą pareigūnas turi teisę panaudoti šiais atvejais:

1) apsisaugodamas ar apsaugodamas asmenis nuo gresiančio pavojaus gyvybei ar sveikatai;

2) asmenims vengiant vykdyti teisėtus pareigūnų reikalavimus ar nurodymus (siekdamas priversti asmenis paklusti), sulaikydamas asmenis (jeigu jie priešinas);

3) atremdamas kėsinimąsi į šaunamąjį ginklą, specialiąsias priemones, ryšio priemones ir siekdamas šiuos objektus susigražinti;

4) atremdamas statinių (įskaitant patalpas), transporto priemonių ar kito turto, teritorijų užpuolimus arba šiuos užimtus objektus išlaisvindamas;

5) patekdamas į teritorijas, patalpas ar transporto priemones per kratą ar poėmį arba kai, turimais duomenimis, juose gali slėptis asmenys, galbūt padarę nusikalstamas veikas ar administracinius nusižengimus;

6) stabdydamas transporto priemonę, laivą ar orlaivį (esant tarnybiniam būtinumui);

7) užkirsdamas kelią nusikalstamoms veikoms ar administraciniams nusižengimams.

4. Pareigūnas turi teisę naudoti antrankius ir surišimo priemones:

1) prieš agresyvius ar linkusius žalotis asmenis;

2) pristatydamas į Specialiųjų tyrimų tarnybos patalpas, kitą instituciją ar įstaigą bėgti linkusius nusikalstamas veikas ar administracinius nusižengimus padariusius (galbūt padariusius) asmenis ir atlikdamas minėtų asmenų apžiūrą.

5. Pareigūnas turi teisę transporto priemone stabdyti kitą transporto priemonę ją blokuodamas. Jeigu stabdoma transporto priemonė ar joje esantys asmenys savo veiksmais kelia neišvengiamą pavojų pareigūno ar kito asmens gyvybei ar sveikatai, pareigūnas turi teisę kita transporto priemone ar tam skirta specialiąja priemone stabdomą transporto priemonę taranuoti. Jeigu pareigūnas, vairuojantis transporto priemonę, blokuoja arba taranuoja kitą transporto priemonę ir dėl to kyla pavojus asmenų gyvybei ar sveikatai, po tokių veiksmų jis asmeniui turi suteikti reikalingą neatidėliotiną medicinos ar kitą būtinąją pagalbą ir imtis kitų reikalingų priemonių pavojingiems savo veiksmų padariniams pašalinti.

6. Pareigūnas kaip specialiąją priemonę turi teisę panaudoti šaunamąjį ginklą, iššaudamas į specialiujų priemonių specifikaciją įtrauktus užtaisus, kurių sukeliamas poveikis sukurtas

nesukelti tiesioginio pavojaus nei asmens, prieš kurį naudojamas šaunamasis ginklas, nei kitų asmenų gyvybei.

7. Kai nėra neišvengiamo pavojaus pareigūnų ar kitų asmenų gyvybei ar sveikatai, specialiąsias priemones (išskyrus antrankius, asmenų sulaikymo, surišimo ar tramdymo priemones ar įrankius) naudoti draudžiama:

- 1) prieš asmenis, jeigu pareigūnui žinoma arba yra akivaizdu, kad jie neįgalieji;
- 2) prieš asmenis, turinčius neliečiamybės teisę, jeigu pareigūnui žinoma, kad asmuo tokią teisę turi;
- 3) prieš moteris, jeigu pareigūnui žinoma arba yra akivaizdu, kad jos nėščios;
- 4) prieš nepilnamečius asmenis, jeigu jų išvaizda atitinka amžių.

8. Pareigūnas, panaudojęs psichinę ar fizinę prievartą ir taip sukėlęs pavojų asmens gyvybei ar sveikatai, asmeniui turi suteikti reikalingą neatidėliotiną medicinos ar kitą būtinąją pagalbą ir imtis kitų reikalingų priemonių pavojingiems savo veiksmų padariniams pašalinti. Apie pareigūno panaudotą fizinę ar psichinę prievartą, jeigu tai lėmė asmens mirtį arba gyvybei pavojingą sveikatos sutrikdymą, nedelsiant pranešama prokurorui.

9. Pareigūnai turi būti specialiai parengti ir reguliariai tikrinami, ar jie geba veikti situacijomis, susijusiomis su psichinės ar fizinės prievartos naudojimu. Pareigūnų parengimo ir tikrinimo tvarką nustato Vyriausybė.

10. Specialiųjų priemonių specifikaciją ir panaudojimo tvarką nustato Vyriausybė.

68 straipsnis. Šaunamojo ginklo naudojimas

1. Šaunamasis ginklas gali būti panaudotas tik išimtiniais atvejais, kai tai neišvengiamai būtina ir kai psichinė ir fizinė prievarta buvo neveiksminga arba kyla neišvengiamas pavojus asmens gyvybei ar sveikatai.

2. Pareigūnas, įgyvendindamas šiame įstatyme nustatytas teises ir pareigas, turi teisę panaudoti šaunamąjį ginklą prieš asmenis šiais atvejais:

- 1) atremdamas ginkluotus Specialiųjų tyrimų tarnybos patalpų (įskaitant teritorinių padalinių patalpas) ir teritorijų, transporto priemonių užpuolimus;
- 2) gindamasis ar gindamas kitą asmenį nuo pradėto ar tiesiogiai gresiančio pavojingo gyvybei ar sveikatai nusikalstamo kėsینimosi;
- 3) sulaikydamas nusikalstamą veiką galbūt padariusį asmenį, jeigu kyla neišvengiamas pavojus pareigūno arba kito asmens gyvybei ar sveikatai;
- 4) sulaikydamas transporto priemonę vairuojantį asmenį, kuris savo veiksmais kelia neišvengiamą pavojų pareigūno arba kito asmens gyvybei ar sveikatai.

3. Pareigūnas, nesukeldamas tiesioginio pavojaus asmens gyvybei ar sveikatai, turi teisę panaudoti šaunamąjį ginklą prieš gyvūną, laivą, orlaivį arba transporto priemonę, jeigu kyla neišvengiamas pavojus pareigūno ar kitų asmenų gyvybei ar sveikatai.

4. Ketindamas naudoti šaunamąjį ginklą, pareigūnas privalo įspėti apie tokį ketinimą, suteikdamas asmeniui galimybę įvykdyti pareigūno teisėtus reikalavimus ar nurodymus (siekdamas priversti asmenis paklusti), išskyrus atvejus, kai delsimas kelia neišvengiamą pavojų pareigūno ar kito asmens gyvybei ar sveikatai arba kai toks įspėjimas yra neįmanomas.

5. Pareigūnas, nesukeldamas pavojaus įstatymų saugomoms vertybėms, turi teisę iššauti iš šaunamojo ginklo, kai būtina duoti pavojaus signalą ar išsikviesti pagalbą.

6. Jeigu neišvengiamo pavojaus pareigūno ar kitų asmenų gyvybei ar sveikatai nėra, šaunamąjį ginklą panaudoti draudžiama:

1) žmonių susibūrimo vietose, jeigu dėl to gali nukentėti pašaliniai asmenys, išskyrus šio straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytus atvejus;

2) patalpose, kuriose yra sprogstamųjų medžiagų, lengvai užsidegančių medžiagų, galinčių sukelti pavojų asmens gyvybei bei sveikatai ar visuomenės saugumui.

7. Pareigūnas, panaudojęs šaunamąjį ginklą ir taip sukėlęs pavojų asmens gyvybei ar sveikatai, turi suteikti asmeniui reikalingą neatidėliotiną medicinos ar kitą būtinąją pagalbą ir imtis kitų reikalingų priemonių pavojingiems savo veiksmų padariniams pašalinti. Apie pareigūno panaudotą šaunamąjį ginklą, jeigu tai lėmė asmens mirtį arba sveikatos sutrikdymą, nedelsiant pranešama prokurorui.

8. Pareigūnai turi būti specialiai parengti ir reguliariai tikrinami, ar jie geba veikti situacijomis, susijusiomis su šaunamojo ginklo panaudojimu. Pareigūnų parengimo ir tikrinimo tvarką nustato Vyriausybė.

9. Šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalys ir 6 dalies 1 punktas netaikomi tais atvejais, kai šaunamasis ginklas naudojamas kaip specialioji priemonė.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Lietuvos Respublikos
specialiųjų tyrimų tarnybos
įstatymo
priedas

SPECIALIŲ TYRIMŲ TARNYBOS PAREIGŲNŲ PAREIGINĖS ALGOS

(Baziniais dydžiais)

Eil. Nr.	Pareigų pavadinimas	Pareiginės algos koeficientas					
		I pakopa	II pakopa	III pakopa	IV pakopa	V pakopa	VI pakopa
1.	Direktorius	18,35					
2.	Direktoriaus pavaduotojas	17,61					
3.	Valdybos viršininkas	14,42	14,88	15,34	15,80	16,26	16,72
4.	Valdybos viršininko pavaduotojas	13,72	14,15	14,58	15,01	15,44	15,87
5.	Skyriaus viršininkas	13,47	13,87	14,27	14,67	15,07	15,47
6.	Skyriaus viršininko pavaduotojas, poskyrio viršininkas	12,93	13,31	13,69	14,07	14,45	14,83
7.	Vyriausiasis specialistas	12,55	12,89	13,23	13,57	13,93	14,29
8.	Vyresnysis specialistas	11,27	11,56	11,85	12,14	12,43	12,74
9.	Specialistas	9,00	9,25	9,50	9,75	10,00	10,25
10.	Jaunesnysis specialistas	7,30	7,59	7,88	8,17	8,46	8,75

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-2011](#), 2000-10-10, Žin., 2000, Nr. 92-2863 (2000-10-31), i. k. 1001010ISTAIII-2011
Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymas
2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-269](#), 2001-04-19, Žin., 2001, Nr. 39-1340 (2001-05-09), i. k. 1011010ISTA00IX-269
Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymas
3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1410](#), 2003-04-01, Žin., 2003, Nr. 38-1657 (2003-04-24), i. k. 1031010ISTA0IX-1410
Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo 2, 8, 10, 12, 13, 17, 20, 22 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas
4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-1271](#), 2007-07-04, Žin., 2007, Nr. 81-3328 (2007-07-21), i. k. 1071010ISTA00X-1271
Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo 6 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymas
5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-1476](#), 2011-06-21, Žin., 2011, Nr. 81-3963 (2011-07-05), i. k. 1111010ISTA0XI-1476
Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymas
6.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1390](#), 2011-05-19, Žin., 2011, Nr. 68-3221 (2011-06-04), i. k. 1111010ISTA0XI-1390
Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo 11 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 11-1 straipsniu įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-2259](#), 2012-10-02, Žin., 2012, Nr. 122-6118 (2012-10-20), i. k. 1121010ISTA0XI-2259
Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo 8, 16, 17 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-2343](#), 2012-11-06, Žin., 2012, Nr. 132-6671 (2012-11-15), i. k. 1121010ISTA0XI-2343
Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymas

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-2138](#), 2015-12-08, paskelbta TAR 2015-12-14, i. k. 2015-19745
Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 10, 11-1, 12, 14, 15 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymas

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-360](#), 2017-05-11, paskelbta TAR 2017-05-24, i. k. 2017-08719
Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 6 straipsnio pakeitimo įstatymas

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-938](#), 2017-12-19, paskelbta TAR 2017-12-29, i. k. 2017-21647
Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 pakeitimo įstatymas